WASHINGTON D C

І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 12-го ЛИСТОПАДА 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 12, 1964 No. 211. VOL. LXXI.

ПРЕЗИДЕНТ КОНФЕРУЄ В СПРАВІ ОБОРОНИ, ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ І БЮДЖЕТУ

Остін, Тексас. — Президент Джансон почав 9-го листопада наради із членами свого кабінету, які продовжуватимуться в кількох днях, бо Президент хоче обговорити справу державної безпеки та бюджетовий проєкт на рік, що починається 1-го липня 1965-го року. 9-го листопада Президент конферував на своїй фармі із секретарем оборони Робертом МекНамарою та з його заступником Сайрусом Венсом в справі висоти оборонного бюджету. Цю справу обговорювати мають і 10-го листопада, коли прибуде на фарму до Президента державний секретар Дін Раск та окремий асистент Президента в справах державної безпеки МекДжордж Бонді. Також 9-го листопада прибув до Президента Кларк Кліффорд, який є довіреною особою та який є його дорадником та довіреною особою. Ціль його візити не є відома, але із достовірних джерел заявляють, що він займається реорганізацією штабу в Білому Домі і тому приїхав в цій справі на наради із своїм шефом. З урядових кол повідомляють, що Президент оцінює федеральний бюджет на 1966-ий рік у висоті між 103 і 105 більйонів долярів. Цьогорічний його бюджет виносив $97.3 більйона. Але найближчі особи до Президента гадають, що Президент не схоче, щоб надто збільшувати новий бюджет, і тому він старатися буде, щоб новий бюджет був якнайменший він найбільшої суми — $105 більйонів. Щодо оборонного бюджету — то цю справу вже обговорювано в понеділок 9-го листопада із секретарем оборони МекНамарою і його заступником Венсом. Цьогорічний оборонний бюджет уряд встановив був у висоті $47.47 більйона, але Конґрес зменшив був суму на оборону, яку запроєктував був покійний президент Кеннеді у висоті $49.01 більйона. Президент Джансон підкреслював потребу якнайбільшої ощадности у видатках на оборону в минулому році, і можна сподіватися, що і цього року він буде діяти так само. Під час конференції з Раском і Бонді головною темою розмов має бути справа В'єтнаму, де повинен бути зорганізований, на думку Вашинґтону, цивільний уряд. В закордонній політиці мають порушити важливу проблему атомової фльоти. ЗДА проєктують, щоб в цій фльоті була міжнародна залога, але деякі країни, що є членами Европейського Північного Порозуміння (НАТО), є проти цього. Державний секретар Раск вже у Вашинґтоні конферував при кінці минулого тижня в цій справі із закордонним містром Бельгії Андрі Спааком та із закордонним міністром Голляндії — Йосифом Лунсом. Цю справу мають вирішити з Президентом, щоб вкінці можна було вийти з того сліпого кута, в якому ця проблема тепер находиться. Мають також ширше передискутувати справу Камбоджі, Ляосу, Індонезії та Маляйзії. В конференції дискутуватимуть і справу взаємин між ЗДА та СССР, бо тепер вигринула нова справа — порозуміння щодо ідеологічного непорозуміння між Москвою і Пейпінґом. В Москві в цій справі переговорює китайський прем'єр Чу Ен-лай. Треба обговорити і проблему совєтських вкладок до Об'єднаних Націй, яких Москва не хоче платити, хоч, згідно із статутом ОН вона мала б це зробити. Президент Джансон і під час виборчої кампанії постійно втримував зв'язок із директором Бюджетового бюра Кермітом Ґордоном. Президент буде конферувати окремо з усіма головами урядових агенцій і буде натискати на них, щоб старалися поробити якнайбільші ощадності, щоб федеральний бюджет, якщо це буде можливе, втримати понижче $100 більйонів. В половині листопада Президент конферуватиме з головами окремих Комісій, які він був покликав до життя в числі 13-ох. Ці Комісії мають предложити Президентові свої програми, які змагатимуть до того, щоб втримати добробут в цій країні і зберегти всі природні ресурси ЗДА.

Атомова бомба „зліквідувала війну" — твердить представник Департаменту Оборони

Ню Йорк. — Фізик д-р Чарлз В. Шервін, що є заступником директора оборонного розвитку при Департаменті Оборони, промовляючи в Нюйоркській Медичній Академії з нагоди відкриття нового дослідного будинку для Нюйоркського Лікарськочо Коледжу, — заявив, що модерна технологія, головним чином модерна атомова зброя, „зруйнувала війну", як засіб до того, щоб заспокоювати національно - державні амбіції. Модерна' зброя, казав він, сталася „зауспішною", щоб можна було її вживати без жадного обмеження для якихось малих цілей. В малих війнах, бунтах, револьтах та повстаннях не можна послуговуватися атомовою зброєю, тому треба б для таких цілей видумати якісь нові засоби, або послуговуватися давніми шаблюками і кулями та хемічними засобами. На думку д-ра Шервіна треба б конче договору про заборону вживати атомову зброю, бо тоді людство могло б знову жити в такому стані, як це було перед винаходом атомової зброї.

ПОМЕР І. ЛАСТОВЕЦЬКИЙ БУВШИЙ ПРЕДСІДНИК 293 ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

В неділю 8-го листопада в ранніх годинах помер Іван Ластовецький, бувший довголітній предсідник 293-го Відділу УНСоюзу, Братства о. Миколая в Брукліні, Н. Й. Похорони бл. п. І. Ластовецького відбудуться в середу, 11-го листопада, о год. 9 рано з української католицької церкви св. о. Миколая. Покійний полишив дружину Анну, дочку Марію Дюґан і дальшу рідню.

ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ ОЧОЛЮЄ ПРОВІД УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ ПІСЛЯ СМЕРТИ ПОЛК. АНДРІЯ МЕЛЬНИКА

Олег Штуль - Жданович новий Голова ПУН

Люксембурґ. — Редактор Олег Штуль - Жданович, обраний на останньому, п'ятому з черги Великому Зборі Українвьких Націоналістів на пропозицію полк. Андрія Мельника на його першого заступника на пості Голови Проводу Українських Націоналістів, з днем смерти полк. Андрія Мельника 1-го листопада 1964-го року приступив до виконування обов'язків Голови Проводу Українських Націоналістів — інформує цей Провід в окремому комунікаті з 7-го листопада ц. р. В комунікаті рівночасно подається, що на засіданні ПУН, яке відбулося після похорону сл. п. Андрія Мельника, рішено скликати впродовж найближчих 12 місяців Шостий Великий Збір Українських Націоналістів, головним завданням якого буде вибір Голови ПУН. В Комунікаті ПУН дослівно сказано:

Комунікат Проводу Українських Націоналістів

7-го листопада 1964-го року відбувся у Люксембурґу, на Бонневеґер Фрікгоф похорон славної пам'яті полк. Андрія Мельника, Голови Проводу Українських Націоналістів. Вийнятково численна українська громада сусідніх країн, націоналісти Европи, Канади і ЗДА, делеґації різних українських середовищ зібрались солідарно, щоб віддати останню послугу тому, хто був для нас найвищим керманичем, а для всього українського народу незаперечним моральним авторитетом. Коло сотні вінків склали ті, що бажали сполучитися у спільному відданні чести і в спільному болю з ВШ. Дружиною Покійного, з його Родиною та всім українським Націоналістичним Рухом.

Після похорону відбулося засідання ПУН, на якому, згідно із устроєм Організації Українських Націоналістів схвалено, що дотеперішній затверджений П'ятим великим Збором У. Н., на пропозицію полк. А. Мельника, перший заступник Голови ПУН, редактор Олег Штуль-Жданович приступив з днем 1-го листопада 1964-го року до виконування обов'язків і прав Голови Проводу Українських Націоналістів.

Виконуючи вимоги устрою ОУН, Провід Українських Націоналістів вирішив на томуж засіданні — скликати до часу 12 місяців Шостий ВЗУН, якого завданням в першу чергу буде вибір Голови ПУН. Склад Комісії підготови Шостого ВЗУН, точна дата й місце його відбуття, будуть подані своєчасно до відома усім клітинам УНРуху.

Люксембурґ, 7 XI 1964.

Провід Українських Націоналістів

Голова ВО УНРади Микола Лівицький відвідав Дітройт

Дітройт (П. Погожий) — В днях 24-26 жовтня 1964 р. голова Виконного Органу УНРади Микола Лівицький був гостем Української Громади Дітройту. В суботу, 24 жовтня, шановний гість мав зустріч з членами Т-ва Прихильників УНР, інформуючи про діяльність та завдання Державного Центру в екзилі. В неділю, 25 жовтня взяв участь неділю, 25 жовтня взяв участь Православній і Католицькій Церквах, і в годині 4-ій виголосив, перед зібраними в Українському Американському Осередку, доповідь „Наша визвольна справа у вільному світі і в Україні." В понеділок 26-го жовтня М. Лівицький склав візиту радній міста Дітройту Марусі Бек, інформуючи її про завдання і турботи Державного Центру в екзилі. На прощання М. Бек вручила М. Лівицькому ключ від міста Дітройту.

НТШ у ЗДА й Американський Болгарський Союз влаштовують конференцію на пошану Ю. Венелина

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка у ЗДА і Нюйоркський Відділ Американського Болгарського Союзу у ЗДА і в Канаді влаштовують в суботу 14 листопада ц. р. наукову конференцію на пошану життя і творчости Юрія Венелина (1802 - 1839), українського історика і філолога із Закарпаття, що студіював у Львові і потім працював в Росії, досліджуючи історію і культуру болгарського народу, чим причинився видатно до болгарського національного відродження. У програмі конференції, що її відкриє короткою промовою Микола Балабанов, передбачені доповіді д-ра Вінкентія Шандора на тему „Юрій Венелин і його доба" та проф. Джеймса Ф. Кларка „Праця Венелина між слов'янами і його вплив на болгар", фортепіянове сольо проф. Дарії Гординської - Каранович і в'язанка болгарських пісень, що їх відспіває п-на Єлена Раїна при фортепіяновому супроводі д-ра Менагема Бенсуссана. Заключне слово виголосить Боян Чуканов. Почнеться конференція у великій залі Українського Інституту Америки при 2 Іст. 79-та вулиця в Ню Йорку о год. 3-ій

„Віда Бреве" — збірка Оксани Колодій, бразилійської поетки українського роду

Куритиба. — Тут вийшла нова збірка поезій портуґальською мовою під заголовком „Віда Бреве" — „Коротке Життя", що її написала бразилійська поетка українського походження Оксана Колодій. У недільному виданні „Ґазета де Пово" в Куритибі, з 20 вересня, в жіночій літературній сторінці був надрукований відгук на цю збірку критика Ласерда Пінто. Він підкреслив, що молода поетка відтворює світ і події на здорових християнських засадах та вкінці закликав саме на таких засадах виховувати бразилійську молодь. Оксана Колодій — донька давніх українських поселенців у Бразилії. Вона пише по-портуґальському, хоча настільки володіє українською мовою, що брала участь у перекладах творів Тараса Шевченка на портуґальську, співпрацюючи в цьому з українською поеткою із нової еміґрації, проф. Вірою Вовк.

РЕПРЕЗЕНТАНТИ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ УГРУПУВАНЬ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ПОХОРОНАХ СЛ. П. ПОЛК. АНДРІЯ МЕЛЬНИКА, ГОЛОВИ ПУН

Люксембурґ. — Минулої суботи, 7-го листопада 1964, тут серед великої й загальної жалоби відбувся похорон сл. п. полк. Андрія Мельника, голови Проводу Українських Націоналістів та одного з найвидатніших провідників, учасників і репрезентантів українських визвольних змагань. Крім Дружини та найближчої родини Покійного, в траурній церемонії взяло участь 250 осіб, між ними репрезентанти всіх українських середовищ і угрупувань з усього світу. Делеґацію американських українців очолював голова Головної Управи ОДВУ д-р Богдан Гнатюк, а Український Конґресовий Комітет заступав на цій жалобній урочистості один з його віце-президентів, п. Ярослав Гайвас. Делеґацію Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів очолював голова їх Проводу проф. Степан Ленкавський, а делеґацію Організації Українських Націоналістів закордоном очолював д-р Богдан Кордюк. Похоронні відправи відслужили 6 католицьких священиків під проводом о. шамбеляна Марусина канцлера Архиєпископа Кир Івана Бучка, та три православні священики під проводом веч. о. прот. Паладія Дубицького. Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі репрезентував голова ресорту закордонних справ В. О. УНРади інж. Дм. Андрієвський. Було 98 вінків, у цьому один від Єлисавети Кужім - Скоропадської, верховного керманича Гетьманського Руху. Зокрема дуже численно була заступлена „Стара Гвардія" — товаришів зброї Покійного в Українських Арміях та революції. Хоч з приводу смерти сл. п. полк Андрія Мельника досі ніхто офіційно не проголошував жалобного періоду часу, проте численні українські організації й установи, зокрема молодь усіх середовищ: СУМА, Пласту, ТУСМ та інші відкликали з цього приводу давно заповіджені та підготовлені забави й розваги.

УККА ґратулює новообраним Президентові і Віце-президентові, заповідає підтримку зусиль для волі і миру

Вашинґтон. — Між численними листами і телеграмами, що їх одержали новообрані президент ЗДА Линдон Б. Джансон та Гюберт Г. Гомфрі з ґратуляціями за перемогу у виборах та з заявами підтримки їх зусиль у проводі нації, були й листи від проф. Лева Е. Добрянського, голови Українського Конґресового Комітету, який в імені цього Комітету ґратулює президентові і віце - президентові за вибір, бажаючи їм Божої допомоги „вести нас, як націю до волі в світі". Голова УККомітету зокрема висловлює президентові Джансонові вдячність за його останню заяву в справі пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні, а нововибраному віце-президентові Гюбертові Гомфрі за його підтримку в справі пам'ятника та в справі руху поневолених націй, висловлюючи рівночасно сподівання, що ця підтримка продовжуватиметься і в майбутньому.

Папа Павло вітає Конференцію Православної Церкви на Родосі

Ром. (В. Д.). — Папа Павло VI вислав горячий привіт від Католицької Церкви для Пан-Православної Конференції, що почала свої дво-тижневі наради в неділю 1-го листопада на острові Родос, висловлюючи рівночасно надію на „об'єднання духа в цілі миру."

Ціллю Пан - Православної Конференції, яка об'єднує 14 Православних Церков, є студіювати можливості для відчинення офіційного діялогу з Католицькою Церквою. Привіт Папи, висланий на руки Архиєпископа Мелітона, Митрополита Геліополісу, був прийнятий з великим вдоволенням учасників конференції. В привіті Папа Павло між іншим сказав: „З глибини серця ми висилаємо Вам наш братерський привіт тоді, коли Ваші брати з Католицької Церкви, зібрані на Соборі, розшукують шляхів, які вони мають вибрати, щоб показати себе вірнішими в примінені Божої волі... Прийміть запевнення, що ми на Соборі та ціла Католицька Церква слідкує з великим зацікавленням за перебігом Ваших праць, злучуючи їх з гарячими молитвами, які висказуються тепер при гробі св. Петра, в повній свідомості, що Божа ласка буде більш обильною для одних і для других та що спільне милосердя оживить та інспірує цю спільну молитву... Ми осміляємося числити на добрі висліди Ваших молитов, Світлі Отці і Дорогі Браття в Христі, щоб Господь Бог дав нам потрібні ласки для вірного сповнення служби, до якої нас закликають таємні пляни Божі..."

Згідно з пляном, встановленим Патріярхом Атанагоросом, Пан - Православна Конференція створить спеціяльну комісію, яка поїде до Ватикану для офіційного виявлення постанов Православних Церков вести переговори - діялог на стопі рівности Католицької й Православної Церков.

Письменника Ваньковіча засуджено на 3 роки

Варшава. — Одного з найвидатніших сучасних письменників, 72-літнього Мельхіора Ваньковіча, натуралізованого американського громадянина, який чотири роки тому вернувся до Польщі, засуджено на три роки в'язниці за „ширення наклепів за кордоном проти державної влади". На основі амнестії обнижено ту кару до 18-ох місяців. Мельхіора Ваньковіча поки що випустили на волю до часу затвердження чи скасування того присуду в апеляційному суді. Конкретно закинено Ваньковічеві, що той вислав своїй заміжній сестрі у Вашинґтоні копію своєї промови, яку хотів був виголосити на зборах польських письменників у Варшаві з критикою системи комуністичної цензури над духовим життям в Польщі. Тієї промови Ваньковіч не виголосив, бо вважав, що достаточну критику перевела письменниця Марія Домбровська. Все одно режим пімстився на Ваньковічеві та задемонстрував свою ворожість всім тим письменникам, які „бунтуються" проти комуністичного режиму. Комуністичний польський уряд запропонував Ваньковічеві, щоб той перед судовою розправою виїхав до ЗДА й більше не вертався, але Ваньковіч відкинув ту пропозицію.

„СВОБОДА" НЕ ПОЯВИТЬСЯ З ДАТОЮ 11-го ЛИСТОПАДА

З уваги на державне свято „День Ветерана", що припадає 11-го листопада, „Свобода" з цією датою не появиться. Це число „Свободи" друкується у вівторок, 10-го листопада, з датою четверга, 12-го листопада. Чергове число друкуватиметься в четвер з датою п'ятниці, 13-го листопада

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ВІЛЬСОНА ДІСТАВ ЗАЯВУ ДОВІР'Я У ПАЛАТІ ГРОМАД

Лондон. — Соціялістичний Уряд Партії Праці Г. Вільсона у Британії виграв критичне голосування в палаті громад над внеском, що з ним зв'язано вотум недовір'я урядові. Консервативна опозиція в парляменті зголосила внесення, щоб визнати, що уступ у престольній промові королеви Єлисавети про поновну націоналізацію стальної промисловости в Британії був недоречний і шкідливий. Тому, що текст престольної промови британського монарха виготовляє кожночасний урядуючий прем'єр і він за неї відповідає, то коли б перейшло таке внесення, то уряд Вільсона мусів би негайно податися до димісії. Однак голосування дало перемогу Вільсонові, бо внесення консерватистів відкинено 307 голосами проти 300. Лейбуристи в останній хвилині мобілізували всіх своїх членів й одного з них привезли на залю парляменту на шпитальному кріслі. Уряд Вільсона врятувався завдяки тому, що три консерватисти були неприявні та що взагалі 20 членів палати громад не голосували. Голосування було попереджене палкою короткою дебатою, в якій колишній міністер й колишній лідер Консервативної партії Айен МекЛід гостро критикував замір поновно знаціоналізувати стальну промисловість: вона була вже раз знаціоналізована, потім привернено в ній приватну власність, а тепер новий соціялістичний уряд хоче її знову удержавити, щоб ніби протидіяти обниженню її продукції та прибутків. МекЛід закидав урядові, що „малі люди хочуть пристосувати середньовічні методи до новітніх часів". У гострій 40-хвилинній промові він кепкував з президента Торговельної Ради Даґласа Джея, який колись був проти націоналізації сталі в Британії і тепер — казав МекЛід — вислухавши промову королеви — втік аж до Китаю. Насправді, той член британського уряду полетів до Пейпінґу на відкриття британської промислової виставки. Соціялістичний уряд Британії задумує знаціоналізувати 10 з усіх 12-ох великих сталеварень та в продовж довшого часу дати відшкодування власникам, заплативши їм актуальну вартість їхніх шерів.

Сато став новим прем'єром Японії

Токіо. — Новим прем'єром Японії став Ейсаку Сато, 63-річний колишній японський міністер фінансів і міністер народного господарства. Він є рідним братом колишнього прем'єра Нобосуке Кіші, тільки прийняв — за часто коритуваним японським звичаєм — дівоче призвище своєї дружини, тому, що вона не мала брата, який зберіг би для потомків родове призвище. Ейсаку Сато, як і Нобосуке Кіші та останній прем'єр Гаято Ікеда — член керівної в Японії Ліберально-демократичної партії. Гаято Ікеда зрікся внаслідку затяжної недуги — вереда в горлі, що вимагає довгого шпитального лікування. Після вибору Сато парляментарним клюбом Ліберально-демократичної партії — ввесь парлямент затвердив його кандидатуру 8 листопада ц. р. (в Японії був тоді вже понеділок 9 листопада) 283 голосами проти 137. Він прдовжуватиме проамериканську політику названих двох своїх попередників. Найпершим його завданням є завести в Японії лад, порушений затяжними демонстраціями комуністів і комунізуючих студентів проти відвідин в японських портах американських атомових підводних човнів. З приводу подібних демонстрацій, які довели до відкликання відвідин президента Айзенгавера в Японії, подався був до димісії в 1960 р. прем'єром Нобосуке Кіші.

Західня Німеччина пред'явила плян політичної і господарської єдности Европи

Бонн. — Західньо - німецький уряд розіслав п'ятьом іншим членам Европейської Економічної Спільноти — Франції, Італії, Бельгії, Голляндії і Люксембурґові — плян ступневого здійснювання політичної і господарської єдности. За тим пляном, Західня Німеччина пропонує, щоб до 1 січня 1967 р., отож впродовж найближчих двох років, були скасовані всі мита й інші обмеження для торгівлі промисловими виробами на обширі 6-ох держав Економічної Спільноти, як теж, щоб було узгіднене соціяльне законодавство. Щодо сільсько-господарських продуктів, то порозуміння в справах цін і взаємної торгівлі „було б тоді (1 січня 1967) на овиді". Водночас німці пропонують компроміс між концепцією політичної федерації 6-х держав та збереження державної суверенности і тільки постійного зв'язку, як це хоче Франція. Проте французькі керівні чинники зустріли цей останній західньо - німецький виступ дуже холодно, ставши на становищі, що передумовою для будь - якого здійснювання політичної єдности Західньої Европи мусить бути згода щодо цін на хліборобські продукти і зречення Німеччини від участи в морській фльоті з різнонаціональною залогою та атомовими ракетами. Ці дві справи стали причиною кризи, що її підсилив своїм непримиримим становищем президент Шарль де Ґоль.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Джансон** і його дружина були присутні в неділю 8-го листопада на покладенні наріжного каменя під будову нової епіскопальної церкви у Фредеріксбурґу, Тексас. Ця церква ім. св. Варнабаса має в своїх фундаментах камінь із кіпрського монастиря того самого імени. Цей камінь подарував в 1962-му році тоді віце-президентові Джансонові президент Кіпру архиєпископ Макаріос. Пані Джансон виголосила промову про те, як їй подарував архиєпископ Макаріос камінь із старого монастиря з IV-го віку.

● **Провідники Комуністичної партії ЗДА** вперше від 14-ох років дістали пашпорти та виїхали до СССР, щоб в Москві довідатися, чому прогнали від влади Нікіту Хрущова, та щоб бути на 47-ій річниці большевицької революції. Згідно з законом з 1950-го року комуністи не мали права дістати пашпор на виїзд до СССР, але Найвищий Суд ЗДА 22-го червня вирішив, що той закон не є згідний із конституцією ЗДА.

У СВІТІ

● **Відділ силою 30 південно-в'єтнамських партизанів** прийшов до села, положеного зараз почерез ріку Сайґон напроти столиці Південного В'єтнаму. Те село видно з вікон американської амбасади в Сайґоні. Комунісстичні партизани хотіли неспостережно схопити місцевого, призначеного урядом, війта. Селяни зорієнтувались, що це комуністи й почали бити в металевий посуд, чим заалярмували військо.

● **До Комуністичного Китаю** приїхала з Америки пані Мері Довні з своїм молодшим сином. Це вже її четверта подорож до Пейпінґу, де від десятьох років сидить засуджений ніби за „шпигунство" на досмертню в'язницю її старший син Джон. Пані Довні вже двічі зголошувала до комунокитайських властей просьбу на помилування її сина, але ні разу не дістала навіть відповіді. Але вони дозволяють їй приїздити на короткі відвідини. Між іншими речами, вона привезла йому тепер докладні звідомлення з останніх виборів в Америці.

● **У Римі** ведеться судову розправу проти 10-ох членів проводу державного Інституту здоров'я під закидом розтрачення кругло 800.000 дол., що їх вони давали на спеціяльні винагороди для працівників, інвестували в підприємствах, в яких самі були заінтересовані, і т. п. Між підсудними є 78-літній професор Доменіко Маротта, який 26 років був директором Інституту і тому три роки пішов на пенсію. Оскарженим є теж теперішній директор, теж професор університету.

● **Югославія погодилася** заплатити 3.500.000 дол. титулом відшкодування колишнім своїм громадянам, тепер натуралізованим американським громадянам, за їхні доми й інший, знаціоналізований комуністичним режимом Тіта маєток.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3. 1917 — authorized July 31. 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Турботи в Европі і в Азії

На одній з політичних карикатур представлено президента Линдона Б. Джансона, як він прокидається 4-го листопада, в день після виборів, радісно випростовує руки з окликом „який чудовий ранок" і готовиться стати босою ногою на килимчик біля ліжка. Але той килимчик наїжений гострими цвяхами: В'єтнам, Франція де Ґолля, НАТО, новий уряд в СССР, Камбоджа, Куба. Карикатурист правильно схопив ситуацію, перед якою опинився Президент: низка міжнародних проблем найбільшої ваги вимагає негайних рішень.

На першому місці стоять дві справи, що їх не можна відсувати ані легковажити: гостра криза в Атлантійському Союзі (НАТО), яка насправді є кризою всього західнього оборонного фронту, і щораз гірша ситуація в Південному В'єтнамі, продемонстрована назверх минулого тижня катастрофою на летовищі під самим Сайґоном, де комуністичні партизани у півгодинній атаці знищили 27 американських літаків. Таким чином в Европі й Азії одночасно постала ситуація, в якій іде гра за великодержавницьку ролю Америки, просто за її „приявність" в Европі й Азії.

Якраз на 15-му році існування Північно-Атлантійського оборонного пакту (НАТО), який охоплює 15 членів-держав обабіч океану, одна з них загрозила, що — не виступаючи з НАТО — перестане бути „активною" в ньому. Це — Франція, що її сама географічна позиція призначає їй першорядну ролю в тому союзі: порти, летовища, склади, комунікаційна сітка вглиб Европи — все це необхідне і незаступне, коли ЗДА мають далі зберігати свою збройну силу на европейському континенті, без якої все ще погрожує Европі совєтський залив. Погроза Франції має за головну причину глибоку нехіть її президента де Ґолля до Америки та його концепція, згідно з якою Европа повинна бути „незалежною" і мати власну атомову потугу під проводом Франції. Виходячи із такого засновку, де Ґолль не тільки відкинув запрошення Америки приступити до співучасти Франції в твореній морській фльоті із різнонаціональною залогою та атомовими ракетами, але й загрозив Німеччині зірванням союзницького з нею договору та репресіями у відношенні до всіх інших союзників Франції, якщо вони приступлять до згаданого пляну атомової фльоти, яка нібито затвердила б „верховодство" Америки в Европі. Франція не бере на увагу аргументів, що 1) без збройної потуги Америки нема забезпеки для Европи, 2) проєктована фльота буде включена в збройні сили НАТО, з їх головною кватирою у Франції, 3) участь у тій фльоті інших країн, зокрема Західньої Німеччини, протидіє самостійному створенню атомової фльоти в тих державах, 4) побільшення збройних сил НАТО такою фльотою не має нічого спільного з політичною єдністю Европи та власними атомовими амбіціями Франції. Для Франції де Ґолля всі ці аргументи неприступні. Коли б ЗДА й Західня Німеччина поступились ультимативній вимозі Франції, то признали б рацію утопічній і шкідливій концепції де Ґолля щодо Европи, як „третьої сили" між ЗДА і СССР.

Тому в цій справі відбуваються цього тижня наради у Білому Домі з міністрами закордонних справ Голляндії і Бельгії, до Західньої Німеччини виїздить заступник державного секретаря Джордж Болл, а на 15 грудня ц. р. поїде до Парижу державний секретар Дін Раск, на Раду НАТО, щоб рятувати НАТО від загину.

Водночас президент Джансон мусить вирішити, чи продовжувати війну у В'єтнамі півзасобами з користю для комуністів, чи змінити цю тактику, чи далі ковтати наруги збоку малої Камбоджі і образливі вигуки совєтського маршала Маліновського на Красному майдані в Москві.

Вимушена поступка

Прийшовши до влади після усунення „балакуна і хвалька" Нікіти Хрущова, нові кремлівські самодержці намагаються здобути прихильність широких кіл населення різними жестами й обіцянками. Для мешканців Москви схвалено напередодні „жовтневих роковин" небувалий харчовий приділ по . . . два кілограми небаченої довгими місяцями пшеничної муки. Народам СССР приобіцяно, що повороту до поліційно-терористичної практики не буде, і що товари щоденного вжитку можна буде купувати в кращій якості.

Прийшла черга з такого роду „дарунками" нових кремлівських вождів і на Україну. Очолюване Брежнєвим і Косиґіним похрущовське „колективне керівництво" вирішило обдарувати колгоспників і робітників тим, що їм гостро обмежувано за режиму Хрущова протягом останніх десяти років — правом користуватися присадибними ділянками в більшому розмірі й утримувати більше як одну корову. На перших сторінках совєтських газет, друкованих українською мовою, вміщено в числах з 5 листопада ц. р. повідомлення ЦК КП України і Ради Міністрів УССР про те, що „обмеження в особистому допоміжному господарстві колгоспників, робітників, службовців та інших громадян республіки" були . . . необґрунтовані, і рекомендується „колгоспам відновити розміри садиб і норми утримання худоби в особистій власності колгоспного двору . . . всебічно сприяти колгоспникам, що сумлінно працюють у колгоспах, в заведенні худоби, допомагати колгоспникам у забезпеченні їх худоби пасовищами і кормами, припинити надалі безпідставне зменшення садиб". Водночас із цим з датою 4-го листопада ц. р. Президія Верховного Совєту УССР проголосила указ, яким касується всі прийняті раніш укази „про обмеження норм для утримання худоби" для колгоспників, „про заборону утримання худоби" для мешканців міст і робітничих селищ і „про грошовий податок з громадян - власників худоби".

Проголошене покищо тільки для України рішення совєтської влади в справі скасування „безпідставних", як кажеться тепер, хрущовських обмежень у відношенні до власників допоміжних господарств було прийняте в рямцях нової режимної програми „боротьби за піднесення сільського господарства". У статті на цю тему, надрукованій у московській „Правді" зараз же на другий день, 6-го листопада, перший секретар ЦК КПУ П. Шелест з'ясував, що цей захід викликаний „конечністю правильного пов'язання громадських інтересів колгоспів з особистими інтересами колгоспників", і що він має на меті не тільки „підвищення матеріяльного добробуту селянства", але й „збільшення заготівель продуктів скотарства в країні", значить, збільшення поголів'я худоби, що його стан катастрофічно зменшився внаслідок хрущовських експериментів.

Нічого реального і конкретного нові „дарунки Кремлю для українського народу" не становлять. Вони тільки частинно реставрують ті права на присадибні ділянки й утримання худоби, що були вибореиі і збережені колгоспниками важкими жертвами й зусиллями в процесі веденої безоглядно Сталіним колективізації. До того ж, як виходить з нових постанов, „привілей" мати присадибну ділянку гостро обмежений навіть для тих колгоспників, що працюють „сумлінно". Ця нова, тимчасова — згідно із заявою Брежнєва у його промові під час „урочистого засідання" у Москві 6-го листопада — поступка совєтського режиму подиктована конечністю рятувати зруйноване реформами і перебудовами совєтське сільське господарство і підігнати маси колгоспного селянства до дальших непосильних зусиль над його „піднесенням". Тільки так, не інакше, зрозуміють цю нову „великодушність" Москви українські селяни і робітники.

Архиєпископ Мстислав

ПОСОБОРНІ ДУМКИ

(Передрук з „Українського Православного Слова", Бавнд Брук листопад - грудень 1964 року)

„Кожний український патріот, без уваги на своє походження, віровизнання чи партійну приналежність, може тільки з великою радістю прийняти й привітати вістку про вислід П'ятого Собору Української Православної Церкви в З'єдинених Державах Америки, який відбувся в Честері, в Пенсилвенії, у днях 23-25 жовтня ц. р.

Ні для кого бо не були таємницею ті великі тривоги, які супроводили підготову до Собору. Зайвим було б їх повторювати чи пригадувати. Було б також великою помилкою у зв'язку з тими тривогами зберігати в серці чи в думці жаль супроти будь-кого, бо це поменшувало б великий і безсумнівний успіх Собору, кінцевий вислід якого не був ні для кого поразкою, але був великою та славною перемогою для всіх — для Української Православної Церкви в ЗДА і для української національної справи. Що ж бо може бути більшою перемогою в таких грізних і критичних часах, як збереження єдности і внутрішнє замирення!

Радісна вістка про кінцевий вислід Собору УПЦ в ЗДА у великій мірі скріплює нашу віру в зрілість, збільшує нашу пошану до Владик цієї нашої Церкви та підносить на нові вершини їх авторитет. Внутрішні міжусобиці, роздор і неполадки завжди були найбільшою трагедією в нашій історії, і вони, а не наші вороги, хоч які сильні, завдавали нам найбільших ударів, на довгий час припечатуючи долю нашого народу. Засада — „дівіде ет імпера" — діли і пануй — була головною стратегічною засадою всіх завойовників та поневолювачів і тим самим найбільшою загрозою для кожного волелюбного народу. Приглянувшись нашій ситуації, кожний може пізнати, скільки загроз є довкола нас. Вона існувала також в УПЦ в ЗДА і могла легко привести до трагедії. Ласка Божа, що так не сталося, і в цьому велика заслуга всіх без виймку учасників Собору, в цьому їх велика перемога й перемога всієї нашої спільноти. Ніщо бо так не заохочує, як добрі приклади. Славлячи Бога за таке закінчення Собору УПЦ в ЗДА, можемо тільки благати Його допомоги, щоб цей добрий приклад поширився і на всі інші ділянки нашого церковного та суспільного життя".

* *

Ця коротка редакційна стаття нашого загальнонаціонального щоденника поза Україною („Свобода" з 28 жовтня ц. р.) може найкраще виявляє, яке велике значення надавала вся українська громада поза Батьківщиною цьогорічному Соборові нашої Церкви в ЗДА і з якою тривогою чекала на його перебіг і закінчення. Треба ствердити, що все українське громадянство мало поважні причини бути стривоженим, бож, на протязі кількох передсоборових місяців, перед очима того громадянства ставали явища й події, які нічого доброго не віщували. Навпаки, протягом тих кількох місяців до голосу в справах церковних прийшла вулиця й аноніми, які лише їм доступними способами почали використовувати недосконалості й особисті нахили одиниць, навіть тих серед нас, які в житті Церкви займали поважні і відповідальні становища. Тому, радіючи із щасливого, а для Церкви й усього Українського Народу корисного закінчення V Собору УПЦ в ЗДА, редакція „Свободи" подала свою вістку під заголовком „Радісна вістка", а саму статтю про цю подію закінчила такими словами: „Ніщо бо так не заохочує, як добрі приклади. Славлячи Бога за таке закінчення Собору УПЦ в ЗДА, можемо тільки благати Його допомоги, щоб цей добрий приклад поширився і на всі інші ділянки нашого церковного та суспільного життя".

Наведене вище признання найбільш авторитетного у вільному світі українського пресового органу є одночасно й признанням збоку всієї національної спільноти, всього Українського Народу. Це признання ми — православні українці в ЗДА — повинні прийняти не тільки із вдоволенням, але й з почуттям нового великого обов'язку перед Богом і нашою нацією. Неспокій за долю всієї Української Православної Церкви охопив був все національно думаюче й зорганізоване наше суспільство, в обороні неподільности нашої Церкви стали, далеко ще перед Собором, усі прошарки українського громадянства, всі, без уваги на політичні, а подекуди й віровизнаневі поділи, бо всі чесні й без примусу думаючі люди нашої нації знають, якою вирішальною в житті її організму частиною була і є Українська Православна Церква. До оборони цього скарбу понад скарби нашої нації стали всі люди доброї волі. Проте, минулий Собор ще раз виявив, що сторожами цього скарбу і найбільше відповідальними за його долю можемо бути лише і виключно ми — члени Української Православної Церкви. Лише і тільки на нас лежить обов'язок і вся відповідальність за збереження цього скарбу, як і за збагачення та повернення його в Україну, в якій наша Рідна Церква стала мовчазною, бо і Вона і Її діти в тяжкій безбожницькій неволі ще й досі перебувають. Треба, щоб розуміння цього сягнуло до найглибших глибин нашої свідомости, бо лише тоді витримаємо і всі майбутні проби, бо тільки тоді переможемо всі напасті й зазіхання, скеровані на те, щоб вирвати Рідну Церкву з наших сердець і цим роззброїти нас — сторожів її.

* *

Церква — це Божа установа на землі, що дав її людям Господь, їм на спасіння. Церква Христова — це безмежне джерело сили, якою Боже Провидіння обдарувало людей, щоб легше було людині перейти всі стежки й доріжки її короткого земного життя. Господь повсякчасно допомагав і допомагає людям берегти це джерело, проте безпосередня опіка над ним, від самих початків існування Христової Церкви, перебувала й перебуває в людських руках. Та хоч людина і найбільш досконалий Божий твір, все ж таки вона далека від досконалости Творця і, особливо, далека від Його непомильности. Тому то й Церква Христова, людьми на землі керована, не раз переживала тяжкі часи й проби, а її джерело сили заростало не раз бур'яном людських недосконалостей. Це наочно показав нам цьогорічний передсоборний період.

Проте джерело сили Церкви Христової ніколи докраю не заростало і не висихало. Боже Провидіння повсякчасно вказувало стежки до нього й стукало до людського сумління, кличучи стежки прочищувати, а самі береги джерела обмуровувати. До виконання цього обов'язку найскорше поспішали найменші з найменших, оті звичайні побожні й тихі носії імени Христа. Часто-густо до цієї роботи спізнялися володарі, в золото й багряний оксамит убрані та дочасними добрами перевантажені. Свідчень на це повна історія Христової Церкви. Свідоцтвом цьому може бути й сумний стан християнства, до рятунку якого беруться в першу чергу гнані, голодні та спрагнені животворчої води Христової у країні неволі й утиску, в країні, ім'я якої позначене кров'ю облитими літерами — СССР. Свідоцтвом цьому може бути й сучасний рух за єдність усіх християн, що йде знизу, а провідниками в якому є переважно звичайні люди - християни й скромні священики - пастирі.

Нарешті свідоцтвом могутности отих найменших з менших може бути й цьогорічний Собор нашої Церкви, бо, — треба правду сказати, — дякуючи лише і тільки переважаючій більшості побожних і чесних делегатів та скромних і трудолюбивих пастирів цей Собор пройшов до Богові вгодних, Церкві корисних, а людям пожиточних рішень. Собор виявив, що оті скромні пастирі й побожні миряни зуміли дальше й глибше заглянути в усе те, що діється в сьогоднішньому світі взагалі, а в християнському зокрема, що саме вони відчули новий Страсний Тиждень Рідної Церкви й не допустили до її розп'яття на далекій чужині. Цей факт повинні взяти під поважну увагу всі ті, що дають себе вибирати на різні становища в Церкві, від церковних достойників починаючи й на членах парафіяльних урядів кінчаючи. Цей факт накладає одночасно на всіх провідних у Церкві людей обов'язок — не нехтувати думкою тихих, спокійних і побожних вірних, які творять абсолютну більшість в кожній Церкві і які не зносять галасу, пустопорожніх слів і, особливо, — взаємопоборювання. Треба повсякчасно пам'ятати, що галас, суперечка й пустопорожнє неправдиве слово часто змушує цих тихих і побожних людей втікати від зла, щоб створити добро, але лише і тільки до певного часу й можливих границь. Це, знову таки, показав нам цьогорічний Собор, який, хочемо вірити, скеровує всіх нас на новий труд і на новий подвиг та ще міцніше об'єднає нас з Христом і для Христа. На це чекають наші брати і сестри в поневоленій Україні, на це чекає Церква Христова, на це чекає сьогодні весь християнський світ.

ХАРЧІ ДЛЯ 900 МІЛЬЙОНІВ ОСІБ

В кінці минулого місяця на Вселенському Соборі в Римі порушено дуже важливу справу так званої контролі народин. В цій справі промовляли кардинал Пол Еміль Лежер із Монтреалю в Канаді, кардинал Лев Йосиф Суененс із Брюсселю, в Бельгії, і патріярх Максімос IV з Антіохії. Їх промови назвали журналісти зворотним пунктом у цій проблемі, хоч одночасно висловили сумнів, що Католицька Церква негайно прийме якесь ліберальне рішення. Бо цю справу досі навіть не дискутовано між католицькими теологами та правниками, хоч час від часу й висловлювано думки, що треба тут нового підходу при непорушуванні релігійних догм.

На тему „експльозії населення", тобто раптовного його збільшення, написав статтю світової слави хемік, віце-президент дослідного центру в стейтовому університеті Бофало, Н. Й., д-р Реймонд Ювелл у „Філядельфійському Інкваєрері" з 25-го жовтня. Цю статтю назвав він: „Голод на трьох континентах уже в 1970-их роках, якщо світ не почне негайно діяти".

На думку Рейнолда Ювелла голод має охопити сотки мільйонів людей в Азії, Африці та Південній Америці, бо населення там зростає в скорішому темпі, як продукція харчів.

„Коли теперішня тенденція триватиме без змін, — пише Ювелл, — то голод дійде до поважних розмірів в Індії, Пакістані і в Китаї вже на початку 1970-их років, а до 1980-року він охопить Індонезію, Іран, Туреччину, Єгипет та інші країни в Азії, Африці і Латинській Америці".

Голодова катастрофа вибухне з такою силою, що важко буде її зліквідувати, якщо тепер не почне людство думати про оборонні засоби.

Англійський економіст — Мальтус (1766 - 1834), — 170 років тому твердив, що засоби до існування зростають в аритметичній прогресії, а населення — в геометричній. Його теорія не здійснилась, хоч внаслідок поступу медицини смертність значно зменшилася.

В 1980-му році населення Азії, Африки й Латинської Америки зросте на 900 000 000 осіб. Виринає питання: де взяти харчів, щоб цю надвишку населення прохарчувати?

Продукція харчів на цих трьох континентах протягом останніх трьох років залишається майже без змін.

Запобігти вже недалекому масовому голодові можна двома способами: зменшувати темп приросту населення або збільшувати продукцію харчів. Або здійснювати одне й друге. Та прикмета голоду вже така близька, що коли б навіть тепер почали сповільнювати приріст населення, то це не відвернуло б його в Азії, Африці й Південній Америці. Отже, треба всіми можливими засобами збільшувати продукцію харчів.

Це можна зробити за допомогою мінеральних добрив, з яких тепер ще замало користають в деяких країнах. Ось, наприклад: з одного гектара в Італії збирають рижу 3 240 фунтів, в Японії — 2 800, в Китаю — 1 600, а в Індії тільки — 900; в Данії з одного гектара збирають пшениці 4 130 фунтів, в Японії — 2 740, у ЗДА — 1 610, а в Індії лише — 850.

Подібні приклади можна навести з іншими культурами: кукурудзою, картоплею, фасолею, земними горіхами та цукровою трощею. До цього треба додати, що в Пакістані, Південній Африці, Бразилії, Етіопії й на Філіппінах врожаї ще нижчі, як в Індії.

Крім мінеральних добрив є ще й рослинні, але збільшувати їх кількість не можна в такому швидкому темпі, як мінеральні.

Продукцію зернових культур можна підносити за допомогою поліпшування насіння, наводнювання піль та винищування шкідників. Але це задовгий шлях у критичній ситуації, отже найголовнішим засобом є мінеральні добрива.

Зернову продукцію в загрожених голодом країнах треба підносити так, щоб на кожну особу припадало принаймні по 16 унцій денно. Очевидно, що азійські, африканські та південноамериканські держави самі не зможуть зарадити справі. Тут потрібна допомога вільного світу, якщо він не хоче допустити до того, щоб з голоду вмирали десятки мільйонів людей.

Допомогти можуть такі промислові держави, як ЗДА, Канада, країни Західньої Европи та Японія. Ця допомога повинна бути дійсною, некорисливою допомогою, бо годі розраховувати на те, що країни з голодуючим населенням зможуть звернути кошти за добрива.

Один мільйон тонн рослинних добрив коштує $150 000 000. В 1970-у році загрожені голодом країни потребуватимуть 10 000 000 тонн добрив, що коштуватиме — $1 500 000 000. В 1980 році для тих країн треба буде добрив 30 000 000 тонн, що коштувало б — $4 500 000 000.

Країни Азії, Африки і Південної Америки потребують не тільки фінансів і не тільки добрив, щоб урятуватися від голоду, але й фахівців - агрономів, які допомогли б скористати з усієї тієї допомоги.

Бизнесмени вдоволені з перемоги Джансона

Ню Йорк. — Представники продуцентів заявили після виборчої перемоги президента Джансона, що вони вдоволені з цього, що виграв вибори демократичний президент, бо з заяви цього президента виходить, що він дійсно хоче бути президентом всіх американців, а не тільки однієї якоїсь групи американських громадян. Морріс Д. Гілл, президент Дж. І. Кейс Компанії і член Американських Бизнесменів для вибору Ґолдвотера заявив, що велике число американських фармерів, які голосували за Ґолдвотера свідчить про те, що фармери зацікавлені більше допомогою фармерам, ніж про це думали виборчі дорадники сенатора Ґолдвотера. Гілл казав, що не погоджується з філософією президента Джансона, але вислід виборів виявив, що фармери підтримали Джансона, тому і він мусить погодитися з цим фактом, бож фірма, яку він очолює, продукує фармерське знаряддя. Інший бизнесмен, прихильник Ґолдвотера, Едмунд Ф. Болл, президент Компанії Болл Браття, сказав, що „Джансон направду хоче бути президеном всіх американців", бо розуміє, що треба і бизнесменів до того, щоб розвивалася економіка країни". Представники залізниць, електрівень, газових і текстильного промислу висловили довір'я до нововибраного Президента, який дбатиме про ріст добробуту в цій країні.

Володимир Янів

МІЖ СПЛЕТОМ ДРАКОНА Й МЕДАЛЬЙОНОМ ХРИСТА

(ПОДОРОЖНІЙ ЕСЕЙ З НОРВЕГІЇ)

(11)

А все те — і то в рівній мірі у Ібсена, що й у Б'єрнштерне Б'єрсона — стало у взаємопов'язанні природи й людини, на тлі самотности гір, у величному мерехтінні освітлених вершин, серед срібних корон чи сірих рифів, серед мефістофельського реготу шторму, коли скажений шквал, затоплюючи гнівною піною узбережжя й вивертаючи зі скрипом та зойком поторощені смереки. Бо в природі, як і в людині, неспокій та боротьба, туга ставання, туга за величним.

Не диво, що природа займає таке видатне місце також у норвезькому малярстві. Найвизначніший представник того напрямку — Й. Ц. Даль, не менше динамічний щодо творчого надхнення, як Мунк чи Віґеляид, „створив синтезу краси природи, долин, верхів'їв, водоспадів, розбурханого моря, хмар, що мчать по небі, грозою викорінених пнів". Звичайно, сила Даля у тій „синтезі", що розчленовується в тисячах картинах-деталях, у його працьовитості, у його схоплюванні не тільки різних мотивів, але й різних настроїв. Алеж Даль — норвежець, індивідуаліст, і він індивідуального шукає у хмарах, він шукає індивідуального в студіях самотніх дерев. І врешті — у нього скрізь драматизм, як і в багатьох інших норвезьких пейзажистів, яких відсотково серед малярів чи не найбільше і які, зокрема, домінують на переломі століть. Пейзажі — поруч відомих стилізацій — має також і Мунте.

Драматизм природи лучиться іноді із романтичним, а через романтику з казковим, і тут майстром виявився Т. Кіттельсен, що, поруч із долею людини, загубленої в снігах чи в ночі, малює царство гномів за сімома горами й за сімома ріками, підкреслюючи в такий спосіб вийняткове багатство природи. Тут ще дикі качки відлітають у вирій, залишаючи по собі тугу, а вже побіч стоїть самотня хатинка серед снігового моря, наче мале човенце серед знерухомілих хвиль. А ось бабуня серед яру пробивається в крижану беззоряну ніч до далекого вогника, що їй — наче з'ява — присвічує. А то сани мчаться із батьком та дитиною у сніговію, як в поемі Ґете про „вільхового царя". І поруч з тим романтичним, що випливає з драматичности самого життя, казка меляихолії комишів із мавками й водяними істотами чи леґендарна постать Тролля з його пригодами та витівками.

Коли Даль малює драматизм багатої, але грізної природи, яка формує людину, а Кіттельсен дає картини драми людини, загубленої в природі (правда, стонованої формою казки), К. Кроґ пригадує драматичне напруження людини, вже сформованої і в боротьбі з нею. Це — картина Ляйфа Айріксона, як він доплинає до Америки по днях тривожного вичікування й безнадії, що виразно пробивається в обличчях залоги. Тільки він сам при стерні, вказуючи напрям й передчуваючи близький суходіл, стоїть незламний серед неспокійних хвиль. І тому він — один із вікінґів — переміг, і тому залишилася по ньому слава.

Проте, повнота драматизму — самотньої монади — з повною силою з'являється щойно у Мунка, що для нього недарма Ібсен був улюбленим письменником. Всі контрасти нетрів самотньої душі, яка сама перестраждала глибоку депресію, сплітаються у його мистецтві в синтезу національної душі, що змагає від хаосу гадючого склублення почерез плетінку шукання до впорядкованости геометричних фігур.

Безнадією дишать його автопортрети, які з цього погляду нагадують навіть в дечому хворобливі автопортрети Ван Ґоґа.

Тут Мунк або сам — на тлі далеких і відокремлених людей в ресторані, при порожньому столі, із пляшкою, в якій шукає забуття; або він серед зводничих масок жінок; або з мертвяцькою кісткою в руках, устами болісно скорченими, а в далині, за вікном, зимова хуґа; або він боязко втиснувся між ліжком і шафою, наче не може знайти виходу з власного лябіринту, — чи як сновида присутній тільки фізично між оточенням, а душевно цілковито розгублений; врешті, вже на склоні життя, погоджений з долею, з глибокою задумою в очах, з ніжною пастелею в руках, що й малювала цей останній автопортрет . . .

Але з внутрішнім терпінням самотньої людини, — самого Мунка, що не знаходить зрозуміння, а проте завжди змагає до правди, в'яжуться трагедії інших — одиниць та родини. Звідси ті постійні персеварації, що одночасно свідчать про змагання до досконалого вислову, але й про співчуття: ті кімнати з умираючим, чи ліжка „боротьби зі смертю"; ті варіяції „пожадання" чи заздрости, — рук, що простягаються до жінки, поцілунків, що переходять у стоплення.

Іноді цей трагізм межує почерез банальність із смішністю, що підносила критика: бо що, власне кажучи, може значити „танок дівчини із смертю". Або чи не збаналізована тема „Відхід", коли жінка, „перша кохана", зникає із волоссям, розвіяним на вітрі, із треном сукні, що зливається і закриває дорогу, наче заповідь, що даремно йти за нею. А юнак тримає „скривавлене серце". Проте, банальність злагіднена через певну символізацію картини, почерез яку пробивається стан молодої людини, яка переживає „вічну" — і тому банальну — трагедію вперше, але все переживане вперше для актора драми — неповторне і глибоко оригінальне.

Однак, не йдеться про мистецьку критику, ані про визначення місця Мунка у світовому пантеоні мистців. Ідеться про неспокій монади і „скривавлене серце" незрозумілої, відкиненої людини, серед моря інших самітніх людей.

Тому Мунк, що намалював себе в похміллі із характеристично скривленими губами при пляшці вина, має таке глибоке зрозуміння для самотньої жінки з волоссям, що спадає на підлогу, з безвладно опущеною рукою.

А „танок життя", де посеред пар, злучених пожаданням, одна більша статична, наче мучить її почуття зла. Обабіч пари дві жінки: біла й чорна. Перша усміхнена й молода, наче весна (чи не спогад?), друга з трагічно стисненими руками й докором в очах (чи не свідомість вини в персоніфікації самої таки зрадженої?). А при тому щось з мотиву відомого вже народного танку джиґуна-зводника, що від одної перелітає до другої, залишаючи за собою біль, а шукаючи забуття в сміху, коли нема зрозуміння в житті, коли для людини пристрасть має бути тільки забуттям істини, що вона залишиться самотньою, навіть у товаристві. І тому танцююча статична пара поміж двома привидами — поміж спогадом і докором — має почуття одержимости, невідхильности, призначення. Є в ній тільки поклик, але нема ні щастя, ні радости. „Танок життя" — це сплет, виявлений назовні, який томить внутрі і якого не можна розв'язати . . .

ДОБИГАЄ ДО КІНЦЯ 1964-ИЙ РІК, В ЯКОМУ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАВЕРШУЄ 70 РОКІВ СВОЄЇ ВІДДАНОЇ СЛУЖБИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ І СВОЄМУ НАРОДОВІ! З ЦІЄЇ ПРИЧИНИ ПОСИЛЮЄТЬСЯ ЮВІЛЕЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ЗДОБУТИ В ЦЬОМУ ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ ЩОНАЙМЕНШЕ 7,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ ДЛЯ УНСОЮЗУ! НЕ ВТРАЧАЙМО АНІ ОДНОГО ДНЯ В ЗМАГАННІ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ВИЗНАЧЕНОЇ ВЖЕ БАТЬКАМИ-ПІОНЕРАМИ МЕТИ УНСОЮЗУ: ОБ'ЄДНАННЯ ВСІХ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ ДЛЯ СПІЛЬНОЇ ПРАЦІ ДЛЯ КРАЩОГО МАЙБУТНЬОГО!

ТРИБУНА У.Н.СОЮЗУ

Рік XI. ЛИСТОПАД, 1964 Ч. 7 (106)

Ярослав Падох

КОЖНИЙ ДУМАЙ, ЩО НА ТОБІ МІЛІОНІВ СТАН СТОЇТЬ

ПІД РОЗВАГУ СОЮЗОВИМ ДІЯЧАМ НА КІНЕЦЬ 70-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ УНСОЮЗУ

За два місяці перед закінченням нашого славного ювілейного року ці відомі Франкові слова набирають особливої актуальности. Кожний совісний союзовий діяч, який дбає не тільки про прикладне відзначення великої дати 70-річчя існування, труду й великих організаційних успіхів Українського Народного Союзу, але також про його дальший розвиток, повинен пам'ятати ці слова великого народного вчителя, Івана Франка:

„Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ТИ одвіт!"

Громадська відповідальність

Ці слова зокрема важливі для таких великах народних гуртів, як наш союзовий. Розкинені по величезному просторі, від Атлантику по Пацифік, від далеких, холодних північних провінцій Канади по вічно гарячу Флориду, розбиті на дрібні гурти з п'тьох соток союзових відділів, ми не росли й не ростемо, не розвивалися й не будемо розвиватися на заказ згори. На доручення нехай і виборного проводу.

Наш хід уперед, наш величавий розвиток ішов від самого народу, з його власного почину і в його дрібних, організаційних клітинах - братствах, сестрицтвах і товариствах, які самі собі укладали пляни праці і самі їх, без сторонньої помочі, виконували. Ці ранні громадські установи, які, вже оформившись, вступали гуртом до УНСоюзу, відзначалися правдивим піонерським духом. Вони самі відчували потреби своєї вужчої і ширшої громади, самі шукали засобів і шляхів для заспокоєння тих потреб і самі власними руками та власними головами трудилися для виконання своїх завдань.

Може не зберегли ми досі всіх цих піонерських прикмет, може тепер легше життя і більша громада українських земляків, зм'якшили наше завзяття, зменшили силу нашої волі й поменшили почуття відповідальности перед громадою за нашу працю. Але УНСоюз і далі спирається на тисячах своїх відданих членів, і сила його передусім іде від тих п'ятьох соток союзових гуртів, які по своїх громадах дбають про свої місцеві потреби, а водночас і про загальні громадські справи.

Сімдесятирічна традиція

Сімдесятирічна піонерська праця дала великі успіхи. Немає в усій історії української еміграції більшого прикладу громадської організованости, як УНСоюз. Вісімдесят чотири тисячі членів — це найбільше число наших земляків, зібраних колибудь разом поза межами України. І до того, яка різноманітна мозаїка в цьому ювілейному УНСоюзі! В ньому об'єдналися наші люди з усіх сторін України, з-під усіх її займанщин, з усіх доб української еміграції, всіх віросповідань, усіх політичних переконань, крім, очевидно, комуністичних. Адже всі вони мали спільні громадські потреби і всі бажали їх якнайповніше заспокоїти. Ніхто не кликав їх до цього, ніхто не вів за руку. Вони самі вийшли зі своїх домів, відшукали одне одного і гуртом заходилися майструвати власну і громадську долю.

Ця сімдесятирічна традиція тяги до гурту і власної відповідальности та ініціятиви в усіх, малих і великих, справах збереглася до сьогодні. Десятки й сотні наших союзових відділів, рік за роком, самі, не чекаючи на заклики чи наклики, продовжують працю своїх попередників, збільшуючи і поглиблюючи їх набутки. На їх власне плечах, на їх ініціятиві та почутті відповідальности спирається доля УНСоюзу і всієї нашої громади в цьому просторому краю. Завеликий це край і занадто розпорошені в ньому наші земляки, щоб без того широкого почуття відповідальности можна було їх удержати разом і, що більше, постійно розбудовувати й збагачувати їхню організовану громаду.

Кожний ювілей дає добру нагоду, щоб оглянутись назад. Наш сімдесятирічний союзовий ювілей, — в низці ювілейних свят, у великому числі статтей, дискусій, промов, — дав нам змогу пізнати, на чому спирався великий і постійний розріст УНСоюзу. Він дає нам також змогу перевірити, чи давні традиції зосталися живими, чи діють вони й нині і чи запевняють безперестанний розвиток ювілята.

Віримо, що після закінчення нашого ювілейного року ми спокійно зможемо ствердити, що ще живим залишився піонерський дух наших союзових попередників, що більшість союзових діячів і велике число союзового членства свідомі того, що тільки дальшою твердою працею можемо запевнити невпинний розвиток УНСоюзу, і що тільки власною, громадською ініціятивою та відповідальністю можемо не лише зберегти, але й помножити дотеперішні здобутки.

Наша ювілейна мета

Входячи в наш ювілейний рік, ми сказали собі, що відзначимо його за старим звичаєм: дальшою розбудовою. Ми поставили собі за мету 7000 нових членів у нашій союзовій громаді, як великий крок на шляху до стотисячного Союзу. Ми розклали це завдання на свої плечі самі. На наших окружних зборах ми добровільно розібрали поміж себе частину загального ювілеюного обов'язку і прирікали твердо, місяць по місяцеві, цей обов'язок виконувати.

Чимало наших відділів та поодиноких діячів виконали своє завдання. Прочитаймо тут таки, на сторінках цієї „Трибуни УНСоюзу", надруковані колони, і побачимо, скільки серед нас передових осіб і відділів, які вже повністю виконали свій ювілейний обов'язок у відношенні до Ювілята. Але погляньмо також поза ці особи та відділи, і побачимо за ними куди більше осіб і відділів. Це ті, що ховаються в тіні, бо вони ще не виконали свого почесного зобов'язання або ще до його виконання зовсім не приступили. Адже є ще поміж п'ятьма сотнями наших відділів (аж трудно повірити!) майже 200, які не придбали досі, за повних десять місяців ювілейного року, ані одного нового, ювілейного члена!

Два вирішні місяці

Доля УНСоюзу в його сімдесятиріччя, подібно, як на самих початках його існування, залежить від нас самих. За долю УНСоюзу всі наші покоління останніх сімдесяти років здавали і здають „одвіт". І нам прийдеться здати перед нашою громадою звіт з того, як ми виконали наш обов'язок, чи причинилися до розбудови, саме в час ювілею, нашої найстаршої і найбільше заслуженої для своєї громади установи. Ще не запізно приготовитися до нашого ювілейного звіту. Ще два повні місяці перед нами. Вони вирішать, чи ми з честю виконаємо своє ювілейне зобов'язання, чи прогайнуємо велику нагоду і дозволимо невдачею покінчити великий рік і змарнувати сподівання, які ми леліяли на його початку. Хто з нас хотів би до цього причинитися!

У ці важливі останні місяці мусимо пам'ятати, що тільки спільними силами, з участю всієї громади творяться великі діла, і що на всій громаді: на тобі, на мені, на нас усіх стоїть стан нашого ювілята — УНСоюзу, за долю якого, зокрема в цей ювілейний рік, ми всі будемо складати звіт. Подбаймо, щоб він був таким, яким був протягом всіх сімдесяти років: сповненим радісного успіху та гордости, яку дає добре виконаний обов'язок!

ВАРТІСТЬ І РОЛЯ УНСОЮЗУ

(З привітальної промови д-ра Тараса Лукача, професора Каліфорнійського університету і голови 486-го Відділу УНС в Сан Франсіско, з нагоди відвідин гол. предсідника Йосипа Лисогора на початку жовтня ц. р.)

Мені припала честь та приємність привітати Вас, пане головний предсіднику, як гостя в нашому місті, в нашій громаді, ширшій околиці та зокрема від членів Українського Народного Союзу, від відділу 486. Для нашої малої горстки це небувала подія, що серед нас вітає головний предсідник нашої братської організації та визначний представник українського громадського життя в Америці. Коли мова про УНСоюз, то це мабуть одна з найстарших існуючих громадських установ не тільки в нашій, американській, але загальноукраїнській дійсності, з поважним майном, десятками тисяч членів, з нерухомим майном, організаційними галузями, адміністративним апаратом, пресовими органами та видавництвом.

Народній Союз це забезпеченеве товариство. Він старається про забезпечення осіб різного віку та професій на випадок смерти та нещасливих випадків. Це означає забезпеку для родин, коли їх хлібозарібник попаде в нещастя, це запорука, що діти, які доростають, будуть мати забезпечену шкільну освіту. В Союзі можна теж затягати особисті позички для різних цілей, включно з фінансуванням закупна домів. Кожний, кому потрібні інформації того роду, може звеюнутися до нашого секретаря по прямі дані чи друковану літературу.

Крім того, Батько-Союз це апостол української правди, що ширить правдиві відомості про поневолену Україну, що боронить українських інтересів у вільному світі. УНСоюз допомагає теж фінансово в загально-українських справах через дотації для культурних та організаційних установ, як теж підтримує фінансово слабші громади в їх на ширше закроєних матеріяльних задумах. Без ініціятиви і активної підтримки Батька-Союзу не було б такої унікальної події, як пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні, у відкритті якого між іншим і наша управа відділу майже вся взяла участь, не зважаючи на велике віддалення та розуміючи значення цієї події в українському житті. І Союз не спочиває на лаврах, але — як нас інформував головний предсідник — поважно задумується над плянами дальшого продовження, закріплення та поширення великих ідей Шевченка, ідей, що тисячі миль від Канева, України і Дніпра, рушили десятки тисяч людей на гігантичну маніфестацію відданости українців у вільному світі та в Америці ідеалам правди, свободи та справедливости. Ось чому Народний Союз вимагає нашої всебічної підтримки, бо він гуртує, скупчує, скріплює, виховує, захищає нашу спільноту та ширить правду про нашу справедливу справу. Народний Союз є осередком нашої народної, моральної, матеріяльної та фінансової сили.

Це теж признають посторонні чинники, в обличчі питомої ваги цих фактів. Тому вони часто запрошують представників Народного Союзу в справах політично-громадського вседержавного характеру. Завдяки цьому та на цій підставі ми виходимо поза рямці нашої спільноти на ширший форум, де наш голос чути в справах, що виходять поза наше специфічне оточення. Це є надзвичайно цікава та важлива ділянка, але я найменше збираюся про неї говорити, бо ми сьогодні маємо в особі п. Йосипа Лисогора людину, яка може говорити про цю ділянку з повною компетенцією.

Нам більше доступна, близька та відома інформативна діяльність нашої установи. Це поперше сама „Свобода", найстарший, існуючий український щоденник, що інформує вичерпно про українське життя і так би мовити видимий щоденний признак існування цієї установи. Це показник української спільноти, громадського життя, це сумління українського буття, що живо відгукується на все, що нас хвилює. Слід теж згадати про англомовний „Український тижневик" та дитячий журнал „Веселку", що появляється там же. А потім цілий ряд книжок про Україну в українській і англійській мовах, включно до монументальної енциклопедії українознавства в англійській мові.

Я накреслив тільки дуже коротко закрій та суть діяльности Українського Союзу, бо це кидає ярке світло на природу завдань, питань та обов'язків нашого гостя, як головного предсідника цієї організації, який мусить бути союзовим організатором, адміністративним директором, фінансовим експертом, політичним спеціялістом, заграничним амбасадором, оборонцем українських справ та мировим суддею в організаційних пересправах. Кожна з цих ділянок вистарчає, щоби заповнити життя однієї людини. Окремий аспект це те, що така людина знаходиться на експонованому пості, на якому дозволяється тільки дуже малу долю помилок. Натиск зростає в міру того, як ми піднімаємося вгору по щаблях суспільної драбини.

Людина на цьому пості мусить посідати відповідну вдачу, мати добре знання прерізних справ, технічний адміністративний досвід та багацько видержливости. Живемо в часі, коли складність життя постійно зростає.

Щодо динамічних аспектів і хисту, така людина мусить мати відповідне зрозуміння

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗАКЛИК Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу звертає увагу Секретарям, Організаторам, Відділам і Округам, що ще є тільки 6 тижнів цього ювілейного року і 6 тижнів ювілейної кампанії, яка має ділом відмітити 70-літній ювілей УНСоюзу.

1. Тому закликаємо всіх Союзових Діячів, Секретарів, Організаторів, Відділи та Округи, щоб вони за цей короткий час доложили всіх старань, щоб виконати свої ювілейні зобов'язання супроти УНСоюзу та придбати добровільно ними прийняту квоту нових членів.

2. Нехай не буде ніодного Союзового Діяча, а особливо Предсідника, Секретаря, Касира і Конвенційного Делегата, який не придбав би бодай 10 нових членів у цьому році та не здобув ювілейної союзової відзнаки, яка в наступних роках, а зокрема в 1966 році свідчитиме про прикладне виконання ними своїх ювілейних зобов'язань у відношенні до Батька-Союзу.

3. Нехай кожний Відділ і кожна Округа змагаються за першість або бодай за найкраще по-змозі місце серед всіх Відділів і Округ.

Тільки великим зусиллям усього загалу, а не одиниць, можна здобути великий успіх. Ювілейний рік найстаршої і найбільшої української організації у світі мусимо відмітити справді великим успіхом!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

МІСЯЧНІ ЧЕМПІОНИ

членської кампанії УНСоюзу

Дожидаючи знимок деяких чемпіонів за місяці квітень і травень ц. р., щойно тепер маємо змогу помістити їх та публічно подякувати за їх труд для УНСоюзу в його ювілейному році 70-ліття існування.

І. Одежинський кв. (13), тр. (10)

І. Геврик кв. (12), тр. (13)

П. Пуцило травень (18)

Р. Чучкевич квітень (15)

М. Турко квітень (13)

М. Задорецький квітень (13)

М. Бобечко квітень (11)

К. Мураль квітень (11)

С. Куропась квітень (11)

П. Кучма квітень (10)

М. Ткачук квітень (10)

С. Гавриш травень (10)

В. Колодій травень (10)

Серед знимок бракує місячного чемпіона за травень, Івана Карабіна, секретаря 13-го Відділу з Вотерліт, Н.Й., який здобув у тому місяці 10 нових членів.

ПРОТОКОЛ

НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ПРИМІЩЕННІ „СОЮЗІВКИ" У НЕДІЛЮ 25 ЖОВТНЯ 1964 РОКУ

В нарадах взяли участь: гол. предсідник Й. Лисогір, заступники гол. предсідника інж. С. Куропась і п. А. Герман, гол. касир Р. Слободян і гол. секретар Я. Падох, а також приявні в той час на „Союзівці" гол. контролери д-р В. Ґалан, П. Пуцило і І. Кокольський; гол. радний і директор Канадійської Канцелярії Б. Зорич, гол. радний В. Ґузар, гол. редактор „Свободи" А. Драган та обл. організатор В. Гірняк.

Наради розпочалися о год. 10.15 ранку і тривали, з одногодинною перервою на обід, до год. 6.15 вечора. Нарадами проводив гол. предсідник Йосип Лисогір, протоколував гол. секретар Я. Падох.

1. Справоздання зі службової поїздки членів Екзекутиви

Гол. предсідник Й. Лисогір склав справоздання зі своєї поїздки на конвенцію Крайового Братського Конґресу в Сіятелі, а також з відвідин при цій нагоді ряду союзових осередків в Омага, Портленді, Ст. Франсіско, Лос Анджелесі, Фініксі і Гайвуді; цю останню місцевість відвідав він у зв'язку зі заходами українського громадянства в справі збереження могили о. Агапія Гончаренка. Гол. секретар Я. Падох, при цій самій нагоді, відвідав Денвер, Ванкувер, Едмонтон, Вінніпеґ, Торонто і Міннеаполіс. У більшості тих місцевостей обидва справоздавці зустрілися не тільки зі союзовцями, але й з ширшим громадянством, інформуючи його про УНСоюз та його працю, як також про працю інших центральних організацій, що мають свій осідок на Сході ЗДА. Обидва звітодавці зустрілися з великою прихильністю українського громадянства в цих віддалених громадах, які раділи їх відвідинами і бажали затіснення зв'язків з централями українського життя в Америці і в Канаді. Звітодавці ствердили, що тільки невеличка частина українського громадянства належить до українських установ, а зокрема УНСоюзу, і що є не тільки можливості, але й потреба притягнути до організованої громади, зокрема до УНСоюзу, тисячі наших незорганізованих земляків на Заході Америки.

Гол. касир Р. Слободян склав справоздання зі своїх службових поїздок до Рочестеру, стейту Ровд Айленд, Вашинґтону, Бриджпорту, Па., Атлантик Сити і інших, де він репрезентував УНСоюз або переводив ділові збори з урядовцями та членством місцевих Відділів УНСоюзу.

Приявні на нарадах ставили запити і прийняли справоздання до відома.

2. Справоздання з діяльности головного Предсідника

Гол. предсідник Й. Лисогір поінформував приявних, що Екзекутива, на внесення Контрольної Комісії, договорилася з контрольною фірмою Ернст і Ернст щодо переведення контролі книг і діловодства УНСоюзу за поточний рік. Це вже другий з черги рік, в якім ця фірма переводитиме контролю.

Екзекутива перевела конференцію з представниками названої фірми в справі модернізації і поліпшення діловодства Головної Канцелярії і видавництва УНСоюзу та „Союзівки". Приявні на нарадах перевели дискусію над цією справою, в якій рабрали голос пп. Р. Слободян, А. Герман, Я. Падох і д-р В. Ґалан. Після дискусії схвалено відкласти на один рік договір переведення досліду над потребами й можливостями змін у діловодстві УНСоюзу та доручити Екзекутиві в міжчасі простудіювати цю справу та зв'язатися з відповідними чинниками, щоб скористати з їх досвіду і порад.

Гол. предсідник Й. Лисогір познайомив приявних з проєктом нової книжки вкладок, підготованої актуаріями УНСоюзу, яку переслано на одобрення до асекураційного відділу уряду Нюджерзиситського стейту, після чого вона буде переслана на одобрення іншим стейтам. Він познайомив приявних також з проєктом нової грамоти УНСоюзу. Після цього гол. предсідник обговорив загальний стан УНСоюзу, підмітив незадовільний вислід дотеперішньої кампанії і дав огляд господарського стану „Союзівки". У вересні „Союзівка" мала прибутків на 14,000 дол. більше, як в тому самому місяці минулого року. Є вигляди на те, що цей рік „Союзівка" закінчить з кращим успіхом, як у році минулому.

3. Організаційні справи

Гол. секретар Я. Падох склав справоздання з діяльности секретарського відділу за час від останніх нарад Екзекутиви. За 9 місяців УНСоюз придбав 2,881 членів, в тому числі 1,427 дорослих, а 918 молоді і 536 забезпечених акцидентовою грамотою. Хоч це число краще, як за той самий час у минулому році, ніяк не можна бути вдоволеним вислідами цьогорічної членської кампанії, тим більше, що це — кампанія ювілейна. Загальний стан членів 1 січня 1964 року виносив 83,493, а стан з 30 вересня 1964 р. був 84,006, отже цьогорічний прибуток за перших 9 місяців виносить 613 членів. Найкращими п'ятьма організаторами цього року є Іван Одежинський і С. Гавриш з Філядельфії, Богдан Зорич з Торонта, П. Головачук з Пассейку і І. Геврик з Вінніпеґу. Всі вони здобули понад 50 членів. Найкращими Відділами є 153 з Філядельфії і 423 з Шикаґо, які переступили сотню членів, приєднаних цього року. За ними йдуть — 42 з Пассейку, 445 з Вінніпеґу, 432 з Торонта і 194 з Ню Йорку, які здобули 50 або більше членів в цім році. На першому місці стоїть округа Філядельфії з 444 членами, на другому Шикаґо з 399, на третьому Ню Йорк з 235, а далі Торонто, Клівленд, Дітройт і Ню Гейвен, які здобули від 100 до 200 членів. Особливо заслужилися в цьогорічній кампанії головні урядовці, яких 19 здобули разом 409 членів, тобто пересічно по 20 членів на одного, або по 17 членів, коли брати до уваги всіх 24 членів Головного Уряду. Головні урядовці цього року, подібно, як і минулого, дають приклад союзовому загалові і відділовим урядовцям і вірять, що їх приклад заохотить усіх союзових діячів до скріплення діяльности, зокрема в останніх двох місяцях цього ювілейного року.

В дальшому гол. секретар підмітив найважливіші події із секретарської та організаційної діяльности свого Відділу і познайомив приявних з друками нових членських аплікацій, які одобрила влада. Ці аплікації будуть введені в життя з новим роком. Екзекутива УНСоюзу вислала до Відділів УНСоюзу та їх урядовців заклик скріплювати працю впродовж останніх місяців ювілейного року. Слід сподіватися, що не буде ані одного Відділу, (а досі є їх майже дві сотні), який до кінця року не зорганізує бодай деякої кількости членів і не допоможе цей рік закінчити з успіхом. Справоздавець підмітив, що в останніх часах УНСоюз зустрівся з проявами, які не відповідають традиційним взаєминам братських організацій, і висловив сподівання, що ці випадки залишаться відокремленими і більше не повторяться.

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПРОТОКОЛ

(Закінчення зі ст. 3-ої)

4. Справоздання директора Канадійської Канцелярії

Головний радний Богдан Зорич, який виконує обов'язки директора Канадійської Канцелярії з осідком у Торонті, склав справоздання з діяльности Канцелярії. В цьому році діяльність канадійських Відділів дещо сповільнішала, в деякій мірі з уваги на його недугу, спричинену автомобілевим випадком. Справоздавець підкреслив потребу відвідин далеко положених союзових осередків в Канаді та постійного зв'язку з місцевим громадянством, як також потребу підшукувати професійних або півпрофесійних організаторів для праці в поодиноких округах УНСоюзу в Канаді. Приявні перевели дискусію і винесли ряд рекомендацій для Канадійської Канцелярії. Особливо живо дискутовано справу уділювання морґеджів в Канаді для членів УНСоюзу та на народні доми і церкви. Підмічено, що ряд громадських організацій та церков у Канаді одержали від УНСоюзу в останньому часі морґеджі на високі суми. Треба сподіватися, що громадянство, доцінюючи цю важливу допомогу УНСоюзу в розбудові церковного та громадського життя, в минулому та ще більше в майбутньому, радо допоможе в широкій розбудові УНСоюзу на терені Канади. В дискусії забрали голос пп. И. Лисогір, Р. Слободян, П. Пуцило, С. Куропась, А. Герман і Я. Падох.

5. Господарські справи

Гол. касир Роман Слободян склав точне справоздання з діяльности фінансового відділу в останній час та дав загальний огляд фінансів УНСоюзу за 9 міяців 1964 року. Прибутки УНСоюзу за той час виносили $4,532,398.49, в цім — $1,850,255.52 з вкладок членів, $305,340.44 з відсотків за морґеджові позички та $526,307.00 з відсотків від бондів. Виплати за той час досягли суми $4,463,273.98, в чому $1,389,216.89 виплачено з Посмертного Фонду, $1,495,407.84 інвестовано в морґеджах, а $520,468.42 інвестовано в бондах. З кінцем вересня майно УНСоюзу досягло суми $29.288.822.93, що становить приріст майна в цьому році, на суму $999,181.53

В дальшому гол. касир подав докладніші інформації про інвестиції в бондах і морґеджах за час від ранішої наради Екзекутиви.

а) Бонди

Закуплені бонди

30m Texas Eastern Transmission Corporation, 1st Mtge Pine Line Bonds 4¾ % due October 1, 1984 Yield — 4.75 — 30,000.00

35m Jersey Central Power & Light Co., 1st Mtge Bonds, 4 5/8 % Ser due 1994, Yield — 4.55 — 35,437.50

Дозрілі бонди

25m New York Central Railroad, 5th Equipment Trust of 1949, 2¾ % due October 1, 1964 — 25,000.00

б) Морґеджі

144 Second Avenue, New York, N. Y. — 50,000.00

5361 W. Iowa St., Chicago, Ill. — 13,000.00

Гол. касир підмітив, що квібекська провінція Канади вводить нові високі податки на братські установи, що може утруднити діяльність в Канаді.

Після справоздання переведено дискусію, в якій взяли участь пп. інж. С. Куропась, И. Лисогір, П. Пуцило і Б. Зорич. Предметом дискусії було між іншим питання про можливість зужити частину резерви УНСоюзу на купно чи побудову союзових домів та вакаційних осель. Гол. предс. И. Лисогір поінформував про переговори, які ведуться в цій справі з нюджерзиситським урядом.

6. Культурні справи

Секретар Культурної комісії ред. А. Драган поінформував приявних про вихід книжки з вибором українських оповідань в англійській мові під назвою „Іх край", що появилася заходами „Свободи", засобами покійного редактора Луки Мишуги як також про появу книжки д-ра Луки Луцева про Т. Шевченка та підготову до друку календаря. Половина матеріялу до другого тому Енциклопедії Українознавства вже готова. Є вигляди на те що книга буде готова до друку з кінцем року.

В дискусії, що виникла після звіту ред. Драгана, забрали голос пп. д-р В. Ґалан, И. Лисогір, інж. С. Куропась, В. Зорич і Я. Падох Порушено справи реорганізації Культурної Комісії, інформаційної служби „Свободи" та ряд інших важливих громадських справ. На внесення д-ра Ґалана відложено на пізніше справу реорганізації Культурної Комісії.

7. Різне

Обговорено ряд менших організаційних справ. Окремо порушено питання радіових союзових передач в Шикаґо і в Торонті. В дискусії взяли участь пп. Р. Слободян, В. Гірняк, С. Куропась і П. Пуцило. Після вичерпання порядку нарад збори закрито.

Ярослав Падох
гол. секретар

ВАРТІСТЬ І РОЛЯ УНСОЮЗУ

(Закінчення зі ст. 3-ої)

громадських процесів, швидко орієнтуватись в ситуаціях, правильно оцінювати та вишукувати найкращі розв'язки заплутаних проблем.

І ми, на підставі порівняльно короткого знайомства та контактів, можемо заявити, що ми маємо на чолі нашої організації людину, що посідає вдачу та хист, які ми накреслили як потрібні в такій праці. Знання американської сторінки нашого життя, як рівнож цілого спектру проблем української спільноти в Америці, досвід в економічній адміністрації, особисте заінтересування в українській політичній та культурній проблематиці, правильной підхід до оцінки явищ суспільного характеру, тепле відношення до справ, що ними уболіває наше серце, пряме та привітливе відношення до урядовців Союзу та громадян збоку нашого гостя вказує нам, що тут нам пощастило...

А де ми стоїмо, як ми діємо, щоби спомагати нашим установам, сприяти їх починам, підкріпляти наснагу людей, що стоять на відповідальних постах? Що ми представляємо собою як суспільство, яка наша питома вага? Без сумніву ми є різнобарвна група. В нас схрещуються різні культури: американська, европейська, щоби тільки видвигнути найбільші. Візьміть політичний перекрій, де фраґментація є природнім законом. Додайте до того різні рівні освіти, кляси та географічні різниці. А вже нема що говорити про нашу національну вдачу, „перевагу серця над розумом" — як її формулюють обережно теоретики цієї справи. Оце той калейдоскоп, що з ним приходиться нам усім зустрічатись в щоденному житті та в громадській праці. Політичне поневолення нашого народу ще більше ускладнює стан цих всіх елементів.

Це нац дійсний стан, і які є наші завдання, що з цього стану випливають? Які є постуляти дії для нашого духового наставлення, нашої поведінки? Ми могли б говорити про цілу систему моралі, яку ми потребуємо засвоїти, про видвигнення чинників, щоби витворили чесноти, що змінили б нашу національну вдачу, беручи за взірець відомі в історії епізоди. Але вияснити такі питання, сформулювати постуляти вийшло би поза рямці цього короткого вітального слова, що його завданням не є творити доктрину, але стимулювати дух до прямої, невідкладної дії, використовуючи цей святочний момент побуту нашого гостя як радісний і пригожий епізод зрушення в нашій громаді, як сильний стимул...

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ РОЗВИВАЄТЬСЯ ПОВОЛІ, АЛЕ ПОСТІЙНО

Започаткований в 1960 році Фонд Наглої Потреби поставив собі за завдання зібрати залізний фонд на вийнякову потребу, яку може зготовити в кожний час наша неспокійна доба. Схвалюючи цей новий Фонд всіми своїми голосами, Головний Уряд УНСоюзу так сформулював призначення цього фонду:

„ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ при УНСоюзі може бути використаний тільки для наявних НАГЛИХ ПОТРЕБ всенаціонального значення, до яких треба зарахувати головно оборону волі та рятунок життя українців у зривах до волі та стихійних нещастях.

— ФОНДОМ НАГЛОЇ ПОТРЕВИ при УНСоюзі відатиме КУЛЬТУРНА КОМІСІЯ УНСоюзу, що складається з членів Головного Екзекутивного Комітету, Голови Головної Контрольної Комісії і головного редактора. Використання того ФОНДУ НАГЛОЇ ПОТРЕБИ чи його частини може наступити тільки одноодушною апробатою всіх членів Головного Уряду УНСоюзу.

Фонд постав і збільшується вільними пожертвами членів, а то й нечленів УНСоюзу. Зокрема багато членів УНСоюзу складають свої пожертви на цей Фонд зворотом дивідендових чеків, що їх вони щороку одержують за свої забезпеченеві грамоти. Пожертви є зовсім добровільними. Дивіденда належить членам і вони можуть її ужити, як бажають, але все ж багато членів радо складають свої пожертва на цей Фонд, знаючи з досвіду, що кожної хвиле, або очікуване, але несподіване, чи не швидко сподіване, й тоді треба буде мати готовий фонд на вийнякові національні потреби. Зокрема нові іміґранти знають, як такий фонд був би придався тоді, як вони сотнями тисяч еміґрували на Захід. А відома річ, що великі мільйони грошей УНСоюзу не вільно зужити на інші цілі, як на виплату забезпеченевих сум членів.

Досі в збірці на ФНПотреби взяли участь 336 Відділів УНСоюзу. На жаль, 146 Відділів участи в збірці не взяли. А відома річ, що кожна громадська акція залежить найбільше від тих, які її організують. Хто інший, як відділові урядовці, а передовсім секретарі, які постійно зустрічаються з членами й їм передають дивідендові чеки, можуть запевнити успіх в будові ФНПотреби!

Нижче подана таблиця показує, скільки відділів і в якій мірі причинилися до збірки на Фонд.

Скільки Відділів зібрали на Фонд

Кількість Відд.	$$
96	1- 10
87	10- 25
56	25- 50
29	50- 75
18	75-100
20	100-150
9	150-200
6	200-250
3	250-300
7	300-400
3	400-500
2	500 і вище

336 Відділів узяли участь у збірці.
146 Відділів участи не взяли.

482 Відділів має УНС.

Двадцять один найбільш заслужених Відділів в збірці на Фонд

П. Ч.	Відділ	Зібрав $$	Секретар Відділу
1.	221	740.50	Тарас Шпікула
2.	432	583.45	Богдан Зорич
3.	240	456.55	Осипа Олінкевич
4.	102	429.77	Микола Бобечко
5.	25	415.96	Квітка Стецюк
6.	277	385.90	Евстахій Гомотюк
7.	158	374.68	д-р Олекс. Саноцький
8.	204	359.96	д-р Василь Палідвор
9.	194	356.42	Василь Никифорук
10.	379	340.95	Михайло Семків
11.	361	337.55	Петро Кучма
12.	430	319.30	Осип Бакай
13.	325	276.60	Василь Цюпа
14.	437	257.80	Михайло Малинівський
15.	385	251.70	інж. Ярослав Карпяк
16.	320	228.95	Іван Малько
17.	292	228.60	Петро Федик
18.	125	226.87	Іванка Подола
19.	94	226.21	Микола Кончак
20.	345	221.85	Микола Дербуш
21	153	219.70	інж. Іван Скіра

Точна табеля зі сумами зібраними всіми Відділами подана на іншому місці в цьому числі „Трибуни УНСоюзу".

До кінця вересня 1964 року ФНПотреби зібрав 18, 790.32 долярів. Можна сподіватися, що при співучасти в збірці усіх п'ятисот Відділів та при дальшій прихильности до неї союзового членства і позасоюзових приятелів, Фонд швидко ростиме й дожидатиме великої нагоди, щоб виправдати його існування. Будова цього Фонду дає працьовитим Відділам УНСоюзу ще одну нагоду до дружного й корисного співзмагу, до якого їх треба заохотити.

Я. П.

Підготовляється ювілейне свято Товариства „Собода" 194 Відділ УНС в Ню Йорку

Ню Йорк. — Одна з найбільших клітин Українського Народного Союзу взагалі, а в Ню Йорку зокрема, Товариство „Свобода", 194 Відділ УНС, покічив 45 років існування й свій ювілей відмічуватиме ювілейним бенкетом з цікавою програмою, в яку ввійдуть, між іншими точками, виступ письменника Івана Керницького-Ікера, та читання вимків із щойно надрукованої книжки про історію товариства п. н. Піонірським шляхом. Ювілейний бенкет відбудеться в суботу 28 листопада 1964 в Народному Домі в Ню Йорку ввечорі.

На бенкет запрошені місцеві й довколишні громадські організації та все громадянство, в тім рівно вісімсот членів товариства. Товариство сподіється, що місцеві організації не плянуватимуть на той вечір своїх імпрез. Відмічення ювілею надрукованням історії ювілята повинно знайти наслідування, бо воно збагачує й утривалює наше знання минулого —всієї нашої громади. Це й відзначує ювілей Т-ва „Свобода" поміж численними подібними ювілейними обходами.

Привіт „Союзівці"

Привіт тобі весела Союзівко!
Привіт тобі, пошана і хвала!
За те, що ти, мов України гілка,
За океаном пишно розцвіла.

За те, що ти до сонця - волі гінко
Відкрила радо не один свій дім;
За те, що ти нову ясну сторінку
Перегорнула і в житті моїм..

О Союзівко, рідна всім оселе!..
Зростай, борись, традиції плекай!..
Для тебе літо щирий килим стеле, —
Мов дар країв, де сонце і розмай...

Іван Манило

1964

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

по Відділах 30 вересня 1964 р.

Відділ	Сума	Відділ	Сума	Відділ	Сума
нечлени	136.35	167	27.56	336	42.75
3	11.10	169	2.90	337	65.20
5	76.45	170	152.91	341	59.90
6	22.28	171	127.18	342	17.32
7	23.25	172	16.90	345	221.85
8	79.79	173	9.45	346	13.10
12	134.40	174	49.45	347	14.56
13	15.70	175	98.35	348	24.48
14	125.70	176	35.05	349	133.00
15	110.85	177	19.65	350	22.35
16	30.25	178	58.25	351	8.10
17	22.75	179	12.20	352	4.75
18	17.88	182	7.50	353	41.17
20	139.26	183	83.00	354	30.15
21	29.10	184	178.95	355	92.75
22	35.55	185	10.00	356	26.80
23	8.40	188	4.00	358	14.58
25	415.96	189	69.35	359	12.85
27	194.75	191	20.30	361	337.55
28	11.90	192	5.05	363	6.10
29	1.70	194	356.42	364	99.70
33	4.90	195	2.07	367	108.98
35	81.30	196	3.60	368	7.00
36	4.00	197	1.50	370	23.98
37	12.60	199	4.90	371	73.00
38	23.20	200	9.20	372	46.95
39	102.55	201	3.30	373	44.08
40	5.70	203	16.70	374	68.20
42	142.05	204	359.96	375	116.65
45	56.85	205	19.70	378	22.80
46	62.75	206	16.90	379	340.95
49	19.75	209	4.75	383	16.20
51	7.20	210	57.25	385	251.70
52	13.35	215	16.50	387	54.40
53	8.44	217	39.55	388	24.95
54	29.05	218	15.15	390	18.96
55	7.05	219	89.45	394	20.80
57	26.80	220	58.45	395	96.90
58	48.25	221	740.59	396	2.00
59	99.64	223	9.80	397	101.40
62	6.85	226	161.70	399	189.10
64	26.20	230	172.85	406	12.60
65	12.97	233	15.85	412	17.55
66	19.70	234	92.95	413	10.40
67	16.72	237	24.80	414	161.20
68	7.45	238	116.00	417	25.20
69	19.39	239	139.10	418	9.25
70	119.95	240	456.55	422	7.10
72	5.56	245	86.90	423	79.88
73	4.40	247	3.70	424	53.70
74	3.35	248	23.70	425	3.30
75	16.60	251	62.50	427	6.80
76	38.28	252	14.90	428	10.55
81	19.00	253	35.20	430	319.30
83	17.10	254	22.10	432	583.45
84	16.98	255	7.80	433	46.75
85	4.60	256	7.30	434	5.15
88	9.90	257	93.28	435	40.39
91	22.70	259	36.00	437	257.80
93	18.90	260	53.82	438	15.60
94	226.21	262	10.10	439	11.95
96	40.10	266	32.35	441	43.85
97	37.03	267	1.95	443	1.00
99	1.90	268	105.42	445	40.00
100	65.00	270	45.94	446	14.35
102	429.77	271	25.25	447	2.80
103	16.80	272	6.60	448	3.35
104	28.38	274	21.90	449	17.45
105	7.65	275	29.25	450	43.75
106	74.05	276	22.85	451	13.30
109	4.75	277	385.90	453	1.65
111	37.70	278	2.40	455	50.70
112	3.30	279	42.26	456	26.25
113	1.35	281	34.15	457	136.90
114	71.30	282	14.75	458	61.00
115	33.25	284	7.20	459	13.30
116	8.65	285	9.25	460	24.40
117	85.65	286	2.30	464	55.00
118	1.45	287	150.10	466	49.00
120	3.90	288	19.55	467	7.10
121	5.80	289	15.30	470	3.20
123	13.80	290	10.95	471	34.45
125	226.87	291	24.45	472	95.90
127	62.70	292	228.60	473	47.45
128	27.50	293	91.45	475	4.10
130	150.78	295	72.84	476	5.00
131	13.35	296	3.00	477	15.45
132	25.92	298	14.55	478	4.95
133	16.10	299	11.70	479	19.95
137	71.39	301	131.80	480	9.35
138	6.00	303	48.80	481	15.90
139	16.10	304	130.25	484	88.00
140	8.00	305	7.00	485	36.48
141	9.10	307	92.25	486	27.60
142	59.50	308	2.00	487	50.85
143	6.60	310	5.80	488	8.25
145	6.15	312	2.35	489	23.65
146	5.75	313	2.90	490	2.90
147	38.80	315	19.20	491	14.00
149	50.00	316	66.10	492	2.90
150	37.55	320	228.95	494	17.05
151	4.80	321	1.50	495	9.80
152	7.45	322	3.65	496	3.60
153	219.70	323	18.85	497	35.40
154	1.85	324	22.00	498	18.90
155	7.55	325	276.60	499	36.25
156	30.15	327	144.90	5.00	12.15
158	374.68	328	54.75	501	3.05
160	20.00	330	27.73	503	51.65
161	21.15	331	4.80	504	9.50
163	24.30	332	4.00	506	8.10
165	20.05	334	121.30		
166	3.50	335	26.45		
					18,790.32

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

Список ч. 59

Г. Басараб	С. Костер	Б. Лобур
Б. Гичко	В. Кушнір	С. Лобур
І. Луків	І. Серединська	А. Василик
О. Луків	Е. Барна	О. Гой
Г. Мандзій	С. Барна	А. і М. Захарків
М. П. Отрок	А. Брілля	Е. Черкасенко
Др. М. Терлецький	Дж. Брілля	С. Гасяк
В. Семенців	С. Брілля	І. Якимюк
М. Ґаздзяк	Р. Брілля	Дж. Казім
П. Д. Панько	Др. В. Ґвоздзік	Д. Куприк
П. Д. Паньков	П. Кіра	Е. Ковалевич
Дж. Ганчарів	А. Кордуба	М. Лисогір
Я. Семчишин	Р. Кордуба	А. Балко
М. Семчишин	Т. Крупа	С. Павлишин
Г. О. Семчишин	М. Мацько	М. Марушак
М. Задорожний	Е. Манацький	Т. Тиливський
А. Кедринський	З. Гук	В. Білинський
Е. Будник	Н. Марків	М. Дачкевич
З. Шевченко	Др. Я. Падох	Т. Подоля
Я. Стадник	В. Павленко	Д. Хабін
П. Федак	В. Реннер	Д. Хабін
О. Бернадин	А. Реннер	Я. Карпяк
Г. Козак	Е. Ситенко	І. Мантапір
М. Болеховський	Я. Щербанюк	Др. Н. Попадюк
М. Куцик	Я. Щербанюк	Я. Р. Бойко
П. Козак	К. Чупіль	І. Гроховський
Дж. Шмауц	Р. Ґулік	І. Красник
А. Бараболяк	В. Горчаківський	І. Левкович
Н. Дембіцький	С. Масляк	Е. Мула
С. Дутчак	В. Василик	С. Сарвазі
М. Гонсьор	О. Козар	В. Шлапак
К. Край	С. Мудрий	Ю. Пасічник
П. Павлюк	П. Федик	П. Кіс
В. П. Наливайко	М. Качмар	Н. Костишок
С. Войтюк	І. Карпяк	Л. Осічук
К. Гороховський	Г. Озарків	Н. Пінковський
М. Бахір	К. Вільха	С. Качуба
О. Іванців	Дж. Кутинський	І. Хрін
Т. Сорока	С. Бурчицька	Б. Гірняк
А. Трушкес	А. Крук	В. Воркевич
О. В. Коропецький	Д. Мацьків	Р. і Т. Чоловські
В. Литвинка	С. Комар	Бернацький
Б. Мельник	Е. Булич	І. Турченюк
	К. Булич	В. Турченюк

Сума проголошених чеків .... $ 424.58
Раніше проголошено $18,365.74

РАЗОМ $18,790.32

ЗДОБУТКИ КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ У ВЕРЕСНІ 1964 РОКУ

Ч.В.	Організатор	Приєднав у вересні	Разом у 1964 р.	Ч.В.	Організатор	Приєднав у вересні	Разом у 1964 р.
4	Ю. Ревай	1	1	245	М. Мартиненко	2	9
5.	І. Сидор	4	18	254	В. Романишин	1	11
7	Гелен Словік	1	5	266	В. Труфин	3	14
8	В. Мандзій	1	14	267	І. Фліс	1	13
13	І. Карабін	2	16	268	Е. Барилка	1	16
14	А. Бориченко	1		270	М. Барак і А. Шаран	2	14
	М. Отрок	1	13	276	С. Іваницький	1	11
15	О. Зинюк	1	2	277	С. Гомотюк	2	30
22	Гелен Олек	2	25	282	Катерина Лукаш	1	2
23	І. Бінковський	1	9	287	Т. Лутаняк	2	13
25	Квітка Стецюк	1	2	292	П. Федик	4	23
28	І. Сидор	1		305	М. Ґентош	3	6
	І. Ґаліда	1	13	307	Д. Ґалонзка	1	6
36	Стела Ґризак	1	4	310	М. Долгун	1	2
38	С. Ґонза	1	7	320	І. Малко	1	10
39	І. Пиндус	2	26	321	Д. Чук	1	7
42	П. Головачук	3	63	330	Я. Матинюк	1	9
45	М. Сеник	3	16	336	Г. Кісіль	4	27
59	М. Галькевич	1	17	337	Е. Притула	5	12
63	М. Турко	4	46	338	о. М. Федорович	1	3
78	І. Петрунцьо	2	10	346	Р. Чучкевич	7	33
80	М. Сеник	3	10	348	Марія Макар	1	14
83	С. Гавриш	2	37	349	І. Гнідь	1	5
93	І. Даннлюк	1	1	352	Я. Щербак	2	5
94	М. Кончак	6	19	353	П. Грабович	1	4
106	А. Іванюк	2	23	354	П. Вацишин	1	2
109	В. Звірек	1	2	361	В. Вишиваний	4	24
111	М. Ольшанський	2	5	362	Ф. Петрик	2	10
114	М. Ткачук	2	23	364	В. Владика	4	12
120	В. Рефт	3	18	367	В. Попович	1	23
127	І. Була	2	29	375	І. Данківський	1	
128	О. Саноцький	1	11		П. Тарнавський	1	26
131	Л. Боднар	1	31	379	М. Семків	6	46
138	С. Кунікевич	1	2	385	Я. Карпяк	4	18
146	С. Хомяк	1	3	388	Евфимія Воловняк	1	4
147	І. Зазворський	1	9	397	Олена Штогрин	1	22
150	І. Тарнавський	2	5	406	М. Мартинюк	2	4
151	Анна Пипюк	1	2	422	С. Гавриш	2	
153	І. Одежинський	15	121		Т. Тещук	1	9
155	М. Фединишин	2	28	423	М. Куропась	1	
156	В. Новак	1	9		М. Ольшанський	6	103
161	А. Джула	5	32	432	Б. Зорич	5	52
163	С. Филик	1	7	433	Д. Завируха	1	2
168	Г. Бабин	1	2	434	В. Мельник	3	21
170	Д. Дидик	3	4	436	П. Вербовецький	1	5
175	Д. Квітковський	3	7	437	М. Малинівський	1	10
176	І. Воробель	3	7	439	В. Зацерковний	4	10
183	Д. Квітковський	1		451	Є. Омельченко	1	15
	П. Залуга	1		456	В. Воркевич	1	6
	Д. Кошиловський	1	32	457	І. Керницький	3	
191	Р. Колодій	4	18		Ольга Домбровська	1	6
204	В. Палідвор	2	22	464	М. Хомин	2	8
206	Е. Тепер	5	10	471	В. Цимбала	3	17
210	І. Франко	1	1	473	О. Чайківський	5	
217	Ф. Голод	3	9		Е. Гомонко	1	17
218	П. Лисоганич	1	2	476	П. Маряк	1	2
220	І. Мелінишин	2	14	484	В. Запаранюк	5	14
221	Т. Шпікула	7	27	486	І. Блищак	1	3
230	П. Ліщак	5	18	502	Д. Мартинюк	1	5
237	М. Крика	2	6				
239	М. Ковальчук	1	6				

ЛИСТА ВІДДІЛІВ, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ В ЦІЙ КАМПАНІЇ НАЙБІЛЬШЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ

(Стан з 30-го вересня 1964 р.)

Ч.П.	Ч. Відд.	Місцевість	приєднано членів	Ч.П.	Ч. Відд.	Місцевість	приєднано членів
1.	153	Філядельфія, Па	121	18.	221	Шикаґо, Ілл.	27
2.	423	Шикаґо, Ілл.	103	21.	43	Гілсайд, Н. Дж.	26
3.	42.	Пассейк, Н. Дж.	63	21.	39	Сиракюз, Н. И.	26
4.	445	Вінніпеґ, Ман.	53	21.	375	Філядельфія, Па.	26
5.	432	Торонто, Онт.	52	24.	22	Шикаґо, Ілл.	25
6.	194	Ню Йорк, Н. И.	50	25.	257	Л. Енджелес, Кал.	24
7.	63	Форд Ситі, Па.	46	25.	361	Ню Йорк, Н. И.	24
7.	379	Шикаґо, Ілл.	46	27.	430	Філядельфія, Па.	23
8.	83	Філядельфія, Па.	37	27.	367	Рочестер, Н. И.	23
9.	346	Клівленд, Огайо	33	27.	114	Шикаґо, Ілл.	23
10.	102	Клівленд, Огайо	32	27.	292	Дітройт, Миш.	23
10.	183	Дітройт, Миш.	32	27.	106	Шикаґо, Ілл.	23
10.	161	Ембридж, Н. Дж.	32	32.	114	Ню Гейвен, Конн.	22
13.	131.	Шикаґо, Ілл.	31	32.	316	Рочевдер, Н. И.	22
14.	48	Рідінґ, Па.	30	32.	397	Філядельфія, Па.	22
14.	277	Гартфорд, Конн.	30	32.	204	Ню Йорк, Н. И.	22
16.	127	Бофало, Н. И.	29	36.	325	Бруклин, Н. И.	21
17.	155	П. Амбой, Н. Дж.	28	36.	372	Плейнфілд, Н. Дж.	21
18.	334	Клівленд, Огайо	27	36.	434	Монтреаль, Кв.	21
18.	336	Клівленд, Огайо	27	39.	383	Бріджпорт, Па.	20

ДОСЯГНЕННЯ ОКРУГ В КАМПАНІЇ 1964 р.

(Стан з 30-го вересня 1964 р.)

Ч.П.	Округа (осідок)	приєднано членів	Ч.П.	Округа (осідок)	приєднано членів
1.	Philadelphia, Pa.	444	18.	Buffalo, N. Y.	52
2.	Chicago, Ill.	399	19.	Jersey City, N. J.	50
3.	New York, N. Y.	235	20.	Ford City, Pa.	48
4.	Toronto, Ont.	199	21.	Youngstown, Ohio	48
5.	Cleveland, Ohio	192	22.	Minneapolis, Minn.	45
6.	Detroit, Mich.	154	23.	Baltimore, Md.	36
7.	New Haven, Conn.	108	24.	Boston, Mass.	25
8.	Rochester, N. Y.	96	25.	Allentown, Pa.	23
9.	Newark, N. J.	84	26.	Wilkes Barre, Pa.	17
10.	Pittsburgh, Pa.	83	27.	Woonsocket, R. I.	15
11.	Passaic, N. J.	80	28.	Smithmill, Pa.	8
12.	Utica, N. Y.	69	29.	Scranton, Pa.	7
13.	Perth Amboy, N. J.	65	30.	St. Louis, Mo.	5
14.	Frackville, Pa.	61	31.	Ludlow, Mass.	5
15.	Troy, N. Y.	61	32.	Elmira, N. Y.	1
16.	Winnipeg, Man.	58		Необ'єднаних 23	
17.	Montreal, Que.	55		Відділів	53

ЛИСТА ПЕРШУНІВ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ

(Стан з 30-го вересня 1964 р.)

Відділові організатори:		17. Г. Кісіль (336)	23
1. С. Гавриш (83)	85	17. П. Федик (292)	23
2. П. Головачук (42)	55	21. П. Пуцило (423)	22
3. І. Геврик (445)	53	21. І. Телюк (414)	22
4. М. Турко (63)	46	21. Олена Штогрин (397)	22
5. М. Семків (379)	45	24. Й. Ярема (372)	21
6. А. Джула (161)	32	25. М. Бобечко (102)	20
7. Е. Гомотюк (277)	30	25. О. Хома (383)	20
8. І. Була (127)	29	25. В. Гавриляк (316)	20
9. М. Фединишин (155)	28	25. Л. Боднар (131)	20
10. М. Задерецький (334)	27	*Постійні організатори:*	
10. Т. Шпікула (221)	27	1. І. Одежинський	121
12. С. Куропась (423)	26	2. М. Ольшанський	63
12. В. Пришляк (43)	26	3. Б. Зорич	62
12. І. Пиндус (39)	26	4. М. Ткачук	40
15. Д. Кошиловський (183)	24	5. Р. Чучкевич	33
15. Гелен Олек (22)	24	6. Є. Омельченко	25
17. О. Вакай (430)	23	7. А. Слюсарчук	19
17. В. Попович (367)	23	8. В. Запаранюк	14

ТАКА МОЛОДЬ — НАША ГОРДІСТЬ

В неділю 8 листопада до Шикаґо приїхав ансамбль бандуристів Української Православної Ліги Молоді, який виступив на святі з нагоди посвячення прапору Станиці Українського Вільного Козацтва ім. генерала Івана Омеляновича Павленка.

Ансамбль складається з 35 осіб, хлопців та дівчат, віком від 12 до 19 років шкільної молоді. Всі учасники ансамблю є членами парафії св. Покрови в Дітройті. Керівником та адміністраційним організатором є енергійний, щировідданий українській молоді, Михайло Кот. Мистецьким керівником і учителем гри на бандурі та співу є талановитий молодий бандурист Петро Китастий, який віддає весь свій вільний час без жадної матеріяльної винагороди для ансамблю. Йому належаться щирі признання і подяка, не тільки від молоді, та її батьків, але також від всього українського громадянства.

Хто є „Петро Китастий? Це молодий мистець, носій слави української пісні. Це людина, яка присвятила себе бандурі, українській пісні та українському народові. Він з бандурою, неначе з чарівною зброєю іде до молоді й завойовує її, вникає глибоко в молоді нерозбуджені юні серця і пробуджує їх, і вони йдуть за ним.

Петрові Китастому було 10 років, як вперше він взяв бандуру і з того часу він з нею не розлучається. В 1942 р., як чотирнадцятирічний хлопець-бандурист виїхав з Київською Капелею Бандуристів в концертові турне по Німеччині. Замість концертування Капеля опинилась за дротами, а разом з нею був й молодий Петрусь. Замість гри на бандурі, його руки виконували тяжку працю, разом зі всіма старшими бандуристами. Після звільнення з того страшного місця почалися концерти, які відбувалися по „остівських" таборах. Слухачі приймали капелю всюди з радістю, бо то був шматочок України. Коли молодий Петрусь співав у супроводі цілої капелі „Спи моя дитино" та „Повій вітре, ой вітерочку" — заля вибухала риданням, він бо зворушував всіх слухачів, переносив їх думками в далекий рідний край, — на рідні, хоч й не свої, золоті поля, на луки повні запашних квітів, до рідних хат. Вже тоді було видно, що цей молодий хлопець має перед собою місію пробуджувати українські серця на еміґрації та приєднувати їх до рядів свідомих українців.

Ансамбль Бандуристів Ліги Української Православної Молоді в Дітройті зі своїм диригентом Петром Китастим (посередині в першому ряді).

Після багаточисленних концертів в Европі, Китастий прибув до Америки, де, здобувши вищу освіту та працюючи за фахом, не кидає улюбленої бандури. Тут нарешті здійснилася його довгожданна мрія, про яку він мріяв, співаючи в дитячій Київській Капелі Бандуристів: самому організувати дитячий ансамбль бандуристів. Петро Китастий далі концертував з Капелею Бандуристів ім. Т. Шевченка, але найбільше віддався своїй праці для молоді. Діти зі захопленням вивчають українську пісню, полюбили її гарячим молодим серцем, у них пробудилося почуття української гордости, любов до рідного народу та любов до, ніколи небаченої ними, — України.

Ансамбль цей дав вже ряд концертів в Америці та Канаді, які увінчалися великим успіхом. Слухачі зі захоплення та сльозами на очах слухали молодих бандуристів. В часі їх виступу на залі німа тиша, відчувається присутність якихось чарів, тільки легке тихе схлипування і маячіння білих хусточок. Звук бандур і спів чистих молодих голосів торкає найтонші струни людської душі — у слухачів сльози. Чому вони плачуть? Чому плаче старенька бабуся? Чого нишком витирав сльози також кремезний молодий мужчина? Чого молодь третього покоління в Америці стоїть зосереджена, немов зачарована, часом не розуміючи навіть української мови? Чому? Чи це сльози радости, чи сльози туги за чимсь новим і сильним? Ми чуємо зов рідного краю і радіємо, бачачи й слухаючи цієї молоді, що грає на бандурах і співає. Ці молоді люди разом зі своїм керівником — Петром Китастим — приносять нам радість і запал — це вісники духової весни і пробудження до нового, повного життя, це наша надія на Воскресіння.

А. Дніпрова.

Михайла Гентош переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Округи Басейну Твердого Вугілля

Фраквіл, Па. — В неділю 25 жовтня ц. р. тут в приміщенню Українського Клюбу св. Михаїла відбулись Річні Окружні Збори округи Басейну Твердого Вугілля, до якої належать 23 Відділи, що гуртують разом понад 1900 членів. В нарадах, які відкрив та й ними провадив голова округи Михайло Гентош, взяли участь 15 представників від 12 відділів. За окружний комітет звітував голова Михайло Гентош, вказуючи на трудноці ведення активної праці лише тому, що більшість відділових секретарів не виказують як слід заінтересовання працею округи. Він рівнож з'ясував плян приготовання для святочного відмічення ювілею 70-ліття УНСоюзу.

Після звіту голови відбулась оживлена дискусія на загальні та місцеві союзові теми.

По закінченні дискусії присутні на внесок Івана Ґаліди одноголосно перевибрали на голову округи Михайла Гентоша, на секретаря Івана Петрунця і касира Г. Словіка.

В імені нововибраної управи присутнім подякував голова Михайло Гентош, після того представив їм обласного організатора Степана Гавриша, якого присутні прийняли повстанням з місць і нагородили рясними оплесками.

Степан Гавриш, подякувавши голові та всім відділовим урядовцям за таке гарне прийняття, заявив, що є гордий з того, що може бути присутній на річних зборах округи тої місцевости, де 70 років клали ґранітові підвалини під ту українську організацію, яка сьогодні є не лише найстаршою, але й найбільшою та найбагатшою у вільному світі.

Відтак обласний організатор подав головні ідейні основи, на яких спирався Союз за час всієї своєї історії. Він сказав, що вірність цим засадам та послідовність в їх виконуванні зберегли УНСоюз досі і запевнили йому провідну ролю серед українсько-американських громадян. Далі вказав на те, що УНСоюз, не зважаючи на свій 70-річний вік, зберіг подивугідну молодечу активність, яка запевняє йому постійний ріст і всебічний розвиток.

Після того обласний організатор накреслив плян успішного закінчення ювілейної кампанії для розбудови УНСоюзу і закликав присутніх відділових урядовців докласти всіх зусиль, щоб їхня округа здобула в ювілейному році —150 членів, призначених для неї Екзекутивою УНСоюзу.

Обговорюючи організаційну кампанію в цьому році, обласний організатор підмітив особливі успіхи секретарів І. Ґаліди, І. Петрунця, М. Гентоша, Т. Панкова, Г. Словіка і І. Сидора, які здобули вже понад 60 членів. Він поінформував про те, що вже незабаром появиться нова грамота „На часове забезпечення", і тим самим секретарі будуть мати можливість здобути більше членів. Далі він з'ясував присутнім, що в окружних нарадах повинні брати участь всі Відділи.

Після доповіді обласного організатора вив'язалась ділова дискусія, в якій забирали голос М. Гентош, Г. Словік, І. Ґалида, І. Кудрич, С. Мазер і М. Кочубка.

Збори закінчено спільною перекускою, під час якої продовжувано дебати і розмови.

Н. Н.

Ділимося з Побратимами УСС сумною вісткою, що дня 9-го листопада 1964 року відійшов у Вічність

сл. п. інж. РОМАН ОНИШКЕВИЧ

кол. старшина-учасник визвольних змагань в рядах Леґіону Українських Січових Стрільців і Української Галицької Армії.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Достойній Родині Покійного висловлюємо співчуття:

СТАНИЦЯ БРАТСТВА УСС в НЮ ЙОРКУ

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Приятелями, що 9-го листопада 1964 року, після важкої недуги, заосмотрений Святими Тайнами, на 69-му році життя упокоївся в Бозі у Woodside, Ню Йорк наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, СИН і БРАТ

інженер РОМАН ОНИШКЕВИЧ

колишній хорунжий Українських Січових Стрільців і Української Галицької Армії.

ПАНАХИДИ: у вівторок, 10-го листопада і в середу 11-го листопада о год. 8-ій вечером у похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Іст 7-ма вул.

ПОХОРОН: в четвер, 12-го листопада ц. р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви святого Юра та відтіль на цвинтар Mount Oliver в Maspeth, Long Island.

Горем прибиті

дружина ЗИНОВІЯ, син ЗИНОВІЙ, мати СОФІЯ, брат ВОЛОДИМИР з дружиною, сестра ЕМІЛІЯ БАРАНСЬКА — і Родина.

Ділимося сумною вісткою зі своїми Членами і Українським Громадянством, що 9-го листопада 1964 року відійшов у Вічність

бл. п. РОМАН ОНИШКЕВИЧ

Кол. учасник визвольних змагань в рядах Леґіону Українських Січових Стрільців і Української Галицької Армії.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійному висловлюємо щире співчуття.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

Ділимося з Українським Громадянством сумною вісткою, що 9-го листопада 1964 р. відійшов у Вічність

бл. п. інж. РОМАН ОНИШКЕВИЧ

Член-основник нашого Видавництва, кол. учасник визвольних змагань в рядах Леґіону Українських Січових Стрільців і Української Галицької Армії, член багатьох українських установ.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

РАДА ДИРЕКТОРІВ В-во „ЧЕРВОНА КАЛИНА"

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
і
АМЕРИКАНСЬКО-БОЛГАРСЬКА ЛІҐА

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

для вшанування українського вченого

ЮРІЯ ВЕНЕЛИНА (1802-1839)

визначного історика і побудителя Болгарського народу. Конференція відбудеться в суботу, 14-го листопада 1964 р. в годині 3-ій по полудні в авдиторії Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку.

Програма

1. Микола Балабанов: Відкриття.
2. Д-р Вінкентій Шандор — доповідь н. т. „Юрій Венелин і його доба".
3. Проф. Джеймс Ф. Кларк: доповідь н. т. „Праця Венелина серед слов'ян і його вплив на болгарів".
4. Боян Чуканов: Заключне слово.

В концертовій частині вечора виступлять: проф. Дарія Гординська-Каранович, що відіграє на піяно твори Косенка і Барвінського та п. Єлена Райш, сопрано Софійської опери (болгарські пісні). При фортепіяні д-р Менахем Бенсуссан.

По Конференції відбудеться прийняття для учасників Конференції.

Наукове Товариство ім. Шевченка
Американсько-Болгарська Ліґа

З глибоким сумом повідомляємо, що дня 2-го листопада 1964 року, померла

Мґр. ОЛЬГА ТУРЧИН

з дому САЛАМАХА

керівник Математичного Відділу Бібліотеки Університету Індіяна в Блюмінґтон, Інд., осиротивши мужа д-ра Андрія Турчина, керівника Слов'янського Відділу тої ж Бібліотеки та трьох синів.

Похорон відбувся дня 4-го листопада 1964 року.

Родині Покійної найглибше співчуття висловлюють Головний Відділ Товариства Українських Бібліотекарів Америки та Редакційна Колеґія Бібліотекарського Збірника.

— Ой Морозе Морозенку, Ти Преславний Козаче,
За Тобою Козаченьку — вся Вкраїна плаче —

І ми Члени Братства УСС в Шикаґо — у великому жалю і глибокому смутку схиляємось перед маєстатом смерти, що забрала передчасно у Вічність нашого Побратима по зброї, кол. Сотника УСС, Полковника Січових Стрільців, Шефа Штабу Армії УНР, першого кмд-та УВО, Голову Проводу ОУН — славного Лицаря

АНДРІЯ МЕЛЬНИКА

Віддаємо Йому наш останній салют — Вічна Йому Пам'ять!

Шановній Дружині і Родині висловлюємо наше щире співчуття.

Станиця Братства Українських Січових Стрільців в Шикаґо

Замість квітів на могилу

сл. п. ОЛЕКСАНДРА КРИВОВЯЗИ, б. УСС

зложили 10.00 долярів на Дар Українському Воєнному Інвалідові

Е. М. і К. ТРЕТЯК

ВІСТІ З АРГЕНТИНИ

Помер Михайло Приймак

Восьмого серпня помер від рака в Буенос Айресі Михайло Приймак, один із засновників і —голова Стрілецької громади в Аргентині, а також один із засновників і редакторів „Нашого Клича", активний член т-ва „Відродження", заслужений український громадський діяч.

Бувши учасником Визвольних Змагань в рядах 5-ої бриґади 4-го Куреня УГА, в якім осягнув степень хорунжого, М. Приймак вірно виконав стрілецьку присягу на вірність визвольній державницькій ідеї, змінивши тільки форми боротьби з ворожими аґентурами, які намагалися розкласти і опанувати українську еміґрацію в Арґентині. Тут він спочатку був секретарем „Просвіти", і його стараннями здобуто „Просвіті" в квітні 1932 р. „право прилюдности". У тому ж і наступному роках, не зважаючи на важку економічну кризу і безробіття, українська національна громада зібрала на збудування українського павільйону на всесвітній виставці в Шикаґо майже 1,500 долярів. Збіркову акцію очолював М. Приймак, здобувши потім дозвіл арґентинських властей на висилку збірки на місце призначення.

Бувши людиною динамічної вдачі і безкомпромісовим в організаційній праці, та внаслідок ідеологічних розходжень з іншими особами і „Просвіті", він, діставши в половині 1933 року статут Стрілецької Громади в Канаді, зорганізував Ініціятивну Групу для створення Української Стрілецької Громади в Арґентині і 23 листопада 1933 р. Установчі Збори вибрали його першим Головою. За його почином УСГ в перших днях травня 1934 р. видала свій орган „Наш Клич", що цього року відсвяткував своє 30-ліття. Він був першим його редактором. За його редакцією було видано одно число журналу „Відвойовник" та першу брошуру в еспанській мові „Украніє" (Україна), в якій подано географію України і короткий опис визвольних змагань нашого народу.

З його ініціятиви і його стараннями відбувся в Буенос Айресі перший політичний акт української еміґрації в Арґентині — протестаційне віче проти засуду варшавським судом українських націоналістів в 1936 році.

В часі існування Карпатської України в 1939 р. за його почином зорганізовано збірку пожертв на допомогу повсталій нашій державі. Збірка дала понад 12.000 пезів (4.000 дол.) Гроші вислано на руки уряду Карпатської України. І —взагалі за ввесь час існування Укр. Стрілецької Громади, потім ОДВУ і нарешті „Відродження" М. Приймак постійно закликав українське громадянство до праці і пожертв на Визвольний Фонд для допомоги нашим борцям на Рідних Землях, а в Арґентині на найбільшу потребу нашої спільноти — на Рідну Школу, що існувала при філіях „Просвіти" і „Відродження".

Народився М. Приймак 16 листопада 1898 в с. Ходачків Малий на Тернопільщині. Приїхав до Арґентини 21 травня 1923 р. Поховано його 9 серпня 1964 р. на кладовищі Чакаріта. Християнського похорону довершив о. Атанасій Федюк ЧСВВ. Від тов. „Відродження" та ОУН прощав Покійного Голова „Відродження" мґр. Б. Коваль.

Посвячення наріжного каменя Кооперативного Дому в Буенос Айресі.

В неділю 9-го серпня в Буенос Айресі при вул. Маса 144 в рік 14-ий від основання Української Кредитової Кооперативи „Відродження", Владика Української Католицької Церкви в Арґентині, Його Преосвященство Епископ Кир Андрій Сапеляк в приявності Протопресвітера Української Автокефальної Православної Церкви в Арґентині Всечеснішого о. Бориса Арійчука посвятив наріжний камінь 8-ми поверхового Кооперативного Дому, в присутності Керівних Органів Кредитвої Кооперативи „Відродження", членства Кооперативи, представників українських національних організацій в Буенос Айресі та почесних гостей від українського та арґентинського громадянства. Здвигненням власного Дому Українська Кредитова Кооператива „Відродження" підводить міцну підвалину для економічного розвою укрінської —спільноти в Арґентині і для слави і добра Вільної України.

Пропам'ятну Грамоту про цю важливу подію вмуровано під наріжний камінь.

Після завершення акту посвячення наріжного каменя, Владика сказав гарне слово. Він пригадав про еванґельський наріжний камінь Церкви Христа. — І в житті — сказав він, — так само треба під кожне добре діло насамперед покласти твердий камінь. І тоді ні вітри, ні води не захитають будови, коли Боже благословення спочине на наших ділах.

Сердечні слова Владики Кир Андрія справили на присутніх незабутнє враження. Почуття несказаного тепла архиєрейської опіки огрівало надії присутніх. Далі виступав з промовою директор Богдан Яхно, основник Кооперативи, який подав коротку історію Кооперативи і зазначив, що число її членів досягає 3.000, а оборотовий капітал 60 мільйонів пезів. Промовляли ще від Будівельного Комітету п. І. Рудик і в еспанській мові п. Леонід Фільголова Кооперативи.

Після посвячення відбулося в театральній залі т-ва Відродження, що знаходиться побіч запроєктованого будинку Кооперативи, прийняття, традиційне арґентинське „асадо", в якому взяли участь коло 350 осіб.

Трагічна смерть приятеля України.

(єдо) 14 серпня ц. р. під час наради в Арґентинському Парляменті, коли говорилося про невдалий замах на експрезидента А. Фрондізі, несподівано помер на удар серця д-р Фернандо Піразіні Нівейро, голова бльоку МІР та приятель українців. За його посередництвом посол Д. Діяз представив визнання Незалежности України та історичну дату 22 січня 1918 р.

На похороні офіційно від Представництва ВО УНРади був присутній мґр Богдан Коваль, який зложив вислови співчуття родині та провідникам партії.

Збори Відділів Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 13-го ЛИСТОПАДА 1964 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 155 Відд. в год. 7-ій веч. в залі УНДому при Стейт вул. Проситься членство прибути. — Управа Відділу.

БРУКЛИН, Н. Й. Звичайні збори Т-ва Запорозька Січ — 325 Відд. точно о год. 8-ій веч. в УНДомі при 216 Grand St. Є важні справи до полагодження, тому проситься членство прибути. — А. Цюпа, секр.

На Союзівці відбулося весілля Євгенії із Сташинських і Лева Воробкевичів

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — В суботу 7-го листопада на цій оселі УНСоюзу відбулося вінчання молодої адептки танку Євгенії Сташинської, доньки проф. Марії Сташинської, довголітньої працівнички Адміністрації „Свободи" та бл. п. д-ра Володимира Сташинського з відомим українським спортовцем, чемпіоном тенісових змагань на Союзівці в рр. 1963 і 1964 інж. Романом Воробкевичем з Дітройту, Миш. Обряду вінчання довершило трьох священиків — Впр. оо. Богдан Осідач із Гадсону, Н. Й., Дмитро Лаптута з Нюарку, Н. Дж. та Любомир Гузар з Стемфорду, Конн. Після вінчання в залях Союзівки відбулосня весільне прийняття, на якому старостами були д-р Богдан Олесницький з панею Аретою Добрянською. Відбувалося прийняття згідно зі стародавніми українськими весільними звичаями — з короваєм, „деревцем життя" і колоссям пшениці, що їх приготовила інж. Стефанія Пушкар з Філядельфії. У весіллі взяла участь численна родина обоїх молодих із ЗДА і Канади. Зворушливу промову „на нову дорогу життя" виголосив найстарший із сеньйорів родини молодої кол. отаман УСС Теодор Рожанковський.

„Леви" виграли рішальні змагання і входять до Вищої Дивізії

Шикаґо, 8-го листопада. — В рішальних змаганнях за чемпіонат Першої Дивізії Північ шикаґівської футбольної ліґи українська дружина „Левів" перемогла свого суперника на лаври першуна, одинадцятку „Грін - Вайтс" вислідом 2:1. Обидві дружини при кінці мистецьких гор Першої Дивізії мали рівне число точок 25:3 і для вирішення дружини, яка входить до Вищої Дивізії, потрібні були ці додаткові рішальні змагання. Завдяки цій виграній футболісти „Левів", Товариства, яке саме святкує 15-ліття свого існування, вибороли право на вхід до найвищої кляси футболу в Шикаґо, в якій вони вже раніше грали впродовж довшого часу. В наступному сезоні, тобто в 1965 році, гратимуть у цій Вищій Дивізії футболу Шикаґа дві українські дружини: „Леви", які повертаються до неї після однорічної перерви, та сумівська дружина „Крил", яка грала в цьому році перший сезон як новик у цій найвищій клясі.

● **Новий британський соціялістичний уряд** відкликав згоду Британії на участь у спільних з еспанською морською фльотою маневрах. Британські соціялісти не можуть забути генералові Франсіскові Франкові, що той здавив 30 років тому соціялістично-комуністичний режим в Еспанії, та все ще називають ген. Франка „фашистом".

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

У Києві вийшов фільм „Сон" про Т. Шевченка

Київська студія ім. О. Довженка випустила широкоекранний стереофонічний фільм про Тараса Шевченка „Сон", за сценарієм Дмитра Павличка; режисер В. Денисенко. „Літературна Україна" з 30 жовтня високо оцінює цей фільм, зокрема виконання ролі молодого Тараса актором із Буковини, студентом Київського театрального інституту Іваном Миколайчуком. У фільмі є такі цікаві кадри, як прихід до молодого Кобзаря його предків з часів Коліївщини та ін. Є і „натягнені" місця, на зразок того, що Т. Шевченко несе домовину російського поета О. Пушкіна, — але раптом кадр обертається в іншу картину: разом з іншими людьми йде Т. Шевченко і несе власну домовину під могутній спів „Заповіту". У всіх рецензіях цей фільм названо новаторським.

Де купити окуляри?

„Так, про оптичні скельця, точніше — про окуляри „Радянська Україна" пише протягом року вчетверте. Але чи востаннє?" — запитує сам себе офіціоз ЦК КПУ з 29 жовтня. І підказує відповідь, що напевно — ні, бо партачі з Ждановського, Ізюмського та інших оптичних заводів і майстерень продовжують випускати окуляри, від яких можна осліпнути, не розбудовують байстерень тощо.

Чорноморсько — Балтійський водний шлях

„Почалась підготова до будівництва водного шляху, який сполучить Чорне та Балтійське моря через Дніпро, Прип'ять, Німан." Головна частина плянування і праці зосереджена в Білоруській ССР. „З Чорного моря в Балтійське і назад зможуть плавати великі морські судна". („Радянська Україна" з 28 жовтня).

На „Союзівці" в жовтні

● **3—4 жовтня** — відбувся З'їзд українських студентів, колишніх мешканців Фюріхшулє та взагалі студентів з Мюнхену. У ньому взяло участь біля 120 осіб.

● **10—11 жовтня** — наради трьох пластових куренів: „Перші стежі", „Ті, що греблю рвуть", „Буреверхи". У ті ж дні була товариська зустріч членів Карпатського Лещетарського Клюбу, спільна вечеря та забава. Члени КЛК влаштували тенісовий турнір.

● **17—18 жовтня** — Осіння товариська зустріч членів Українського Лікарського Товариства метрополії. У зустрічі взяло участь 72 лікарі; разом з членами родини — 186 осіб. Лікарі відбули також конференцію психіятрів. Після спільної вечері, з гостинним виступом Йосипа Гірняка, відбулася велика забава.

● **24 жовтня** — Весілля головного радного УНСоюзу проф. Мирона Куропася з Лесею Васьків — першою „Міс Союзівкою".

● **31 жовтня і 1 листопада** — родинна зустріч інж. Т. Дурбака з Ірвінґтону та спільне прийняття. Як і в попередніх неділях жовтня, Богослуження для українців - католиків відправив і 1-го листопада о. Л. Гузар, із спеціяльною згадкою про Листопадовий Зрив. На Богослуженні були присутні також сеньйори Пласту із Сходу, котрі мали свій з'їзд по сусідству із „Союзівкою".

Вулиця Тараса Шевченка в містечку біля м. Ронкадору, в Бразилії

Віла Падре Анші ста, Бразилія. — Біля міста Ранкадору український підприємець Павло Ковалик закупив велику ділянку землі і, забудовуючи її домами, формує містечка під назвою Віла Падре Аншіста. Воно розташоване на віддалі одного кілометра від української католицької церкви та домівки Сестер Служебниць НЗПДМ у Ронкандорі. Одну з вулиць цього нового містечка уже названо „Вулиця Тараса Шевченка", іншу — іменем єпископа Антонія Мазарота з Понта Гросо. Українці з Ранкадору й околиць купують земельні наділи й готові будинки в новому містечку, що має перед собою великі перспективи. Павло Ковалик назвав одну з вулиць містечка іменем Т. Шевченка на згадку про Шевченківський рік і для вияву пошани до геніяльного поета України.

У Торонті покажуть оперету Михайла Гайворонського „Лицарі Залізної Остроги"

Торонто. — У висліді довготривалих розшуків та праці вдалося повністю відновити партитуру оперети Михайла Гайворонського „Лицарі Залізної Остроги", що її вперше поставив 1933-го року в Станиславові Театр ім. Тобілевича. В опереті багато українського гумору, патріотичних ноток, пісень, жартів, і це послужило приводом, що польська влада заборонила була виставляти „Лицарів Залізної Остроги" після кількох успішних вистав. Тепер над здійсненням показу оперети тут працюють режисер Л. Кемпе, диригент С. Гумініловнч, балетмайстер Надія Павличенко. Оперета „Лицарі Залізної Остроги" ще цього сезону побачить світло рампи в Торонті.

Крайова продукція в цьому році має дійти до $625 більйонів

Ню Йорк. — Новий демократичний уряд, який перебере владу в січні 1965 року, застане рекордовий розвиток економіки, яка в цьому році має осягнути рекордову суму $ 625 більйонів. Але новий уряд матиме турботи, бо мусить дбати про те, щоб збалянсувати платничий бюджет із закордонними державами та щоб зменшити поважне число безробітних. В третій чверті крайова продукція (це значить вартість випродукованих товарів і виконаної праці) виносила $ 627.5 в річному відношенні, на 8 відсотків більше в порівнянні з 1963 роком, і на 5 відсотнків більше, як на початку цього 1964 року. На початку листопада цього року почався вже 46-ий місяць, в якому економіка цієї країни збільшувалася. Це є рекорд, якого досі не було, бо економіка ЗДА збільшувалася навіть під час війни в Кореї тільки 39 місяців. Економісти підкреслюють те, що під час теперішнього розвитку економіки немає інфляції, як це бувало під час попередніх економічних бумів в цій країні.

Франція вимагає окремої політики для Европи, окремої для Америки

Париж. — Французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль виголосив у вівторок 3-го листопада ц. р. в парляменті велику промову, яку усі вважають за виклад всієї закордонно-політичної концепції президента де Голля. Він заявив, що Европа — очевидно, під керівництвом Франції, мусить мати власну політику та окрему політику має вести Америка. Він застерігся, що „це не значить, що ті політики мають бути одна одній ворожі, суперечні чи такі, що їх не можна узгіднити." Водночас він не тільки потвердив неґативне становище Франції до американського —проєкту різнонаціональної морської фльоти з атомовими ракетами, але недвозначно еперше загрозив французькими репресіями у відношенні до тих французьких союзників в Европі, які, без уваги на становище Франції, взяли б активну участь у постанні такої морської фльоти під американським проводом. Він потвердив теж, що Франція не говоритиме про політичну єдність шістьох країн Европейської Економічної Спільноти, поки не прийде між ними до згоди щодо цін на сільсько-господарські продукти. У зв'язку з цією промовою Кув де Мурвіля поглибилось переконання західніх коментаторів, що на конференції 15-ох міністрів закордонних, військових і фінансових справ країн НАТО в грудні цього року прийде до поважних суперечок.

● **У Франції** існує від 44 років закон, що забороняє жінкам приймання ліків проти плідности і скидання плоду, роблючи за це відповідальними також лікарів. Однак, всупереч тому законові є вже у Франції 43 т. званих „Центрів родинного плянування", що їх членом може стати кожна жінка за оплатою 3 дол. річного внеску. Коли до такого Центру зголошується жінка нижче 21 років, вона мусить мати згоду своїх батьків — або чоловіка. Кожна така станиця має своїх лікарів.

ТАРЗАН, ч. 5337. Бетті підозріває!

— Чи, чи це дійсно був припадок, що горилла напав на мого батька, — нагло запитала Бетті.

Адам в підозрі звузив очі. Що ви думаєте?

Дівчина сказала з огірченням. — Коли б батько вмер, я була б доброю кандидаткою на жінку, чи ж не так... Я була б спадкоємцем такої багатої власності.